

Besluit van de Vlaamse Regering houdende definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Openruimtegebieden Beneden-Nete'

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, artikel 2.2.7, §7, gewijzigd bij het decreet van 18 november 2011;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 1997 houdende de definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV), bekrachtigd bij het decreet van 17 december 1997 wat de bindende bepalingen betreft, en op de besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003 en 17 december 2010 houdende de definitieve vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij de decreten van 19 maart 2004 respectievelijk 25 februari 2011 wat de bindende bepalingen betreft;

Gelet op het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg, artikel 27, derde lid en artikel 29, §2, tweede lid, ingevoegd bij het decreet van 13 februari 2004;

Gelet op het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, artikel 13, §§1 en 3, gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2002, artikel 17, §3, eerste lid, vervangen bij het decreet van 19 mei 2006, artikel 18, gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2002, artikel 25, §1, vervangen bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij het decreet van 7 december 2007, en artikel 36ter, §§1 en 2, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij het decreet van 19 mei 2006;

Gelet op het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2013, artikel 8, §1, eerste lid;

Gelet op het koninklijk besluit van 3 oktober 1979 houdende de vaststelling van het gewestplan Antwerpen, en latere wijzigingen;

Gelet op het koninklijk besluit van 5 augustus 1976 houdende de vaststelling van het gewestplan Mechelen, en latere wijzigingen;

Gelet op de beslissing van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 over de ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos zoals die in het kader van de uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen voor de buitengebiedregio Neteland werd uitgewerkt;

Gelet op het feit dat in het operationeel uitvoeringsplan bij die beslissing de opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor 'het versterken van de natuurwaarden in

de vallei van de Beneden-Nete ten zuiden van Lier, ter hoogte van Mosterpod en Rozendaal en de verweving van landbouw en natuur in de vallei van de Babelse Beek' is opgenomen;

Gelet op de beslissing van de Vlaamse Regering van 22 juli 2005 over het geactualiseerde Sigma-Plan en gelet op de beslissing van de Vlaamse Regering van 28 april 2006 over de Ontwikkelingsschets 2010 en het geactualiseerd Sigma-Plan voor de onderdelen met betrekking tot de Rupel, de Zenne, de Dijle en de Nete's, waarbij de opmaak van een globaal inrichtingsplan voor de cluster Nete en Kleine Nete werd voorzien;

Gelet op de beslissing van de Vlaamse Regering van 4 april 2014 over het geactualiseerd Sigma-Plan, voor de onderdelen met betrekking tot de Rupel, de Zenne, de Dijle en de Nete's, waarbij een geoptimaliseerd scenario voor de cluster Nete en Kleine Nete werd vastgelegd en de concrete afbakening van de gebieden werd aangepast;

Gelet op de beslissing van de Vlaamse Regering van 31 maart 2017 over signaalgebieden in de vallei van de Nete rond Lier, waarin de startnota's voor respectievelijk het signaalgebied 'Ouderijstraat' en het signaalgebied 'Polder van Lier, Anderstadt, Hof van Lachenen' werden goedgekeurd;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 4 april 2014 tot aanwijzing van de Habitatrichtlijn van de Speciale beschermingszone 'BE2300006 Schelde- en Durmeëstuarium van de Nederlandse grens tot Gent';

Gelet op het ministerieel besluit van 28 juli 2006 houdende de definitieve vaststelling van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan 'Afbakeningslijn Kleinstedelijk gebied Lier';

Gelet op de beslissing van het Agentschap voor Natuur en Bos van 13 september 2016 houdende goedkeuring van de passende beoordeling als onderdeel van het plan-MER 'Aanleg van overstromingsgebieden in het kader van het geactualiseerde Sigmaplan – Cluster Nete en Kleine Nete';

Gelet op de beslissing van de dienst MER van 4 juli 2017 houdende de goedkeuring van het plan-MER 'Aanleg van overstromingsgebieden in het kader van het geactualiseerde Sigmaplan – Cluster Nete en Kleine Nete';

Gelet op de beslissing van de dienst MER van 18 september 2017 waarbij beslist wordt dat het voorgenomen plan - Afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur 'Openruimtegebieden Beneden-Nete' in Lier en Duffel- geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet vereist is;

Gelet op het advies van de dienst Veiligheidsrapportage van 17 maart 2017 over het voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Openruimtegebieden Beneden-Nete', waarin is aangegeven dat de opmaak van een Ruimtelijk Veiligheidsrapport niet vereist is;

Gelet op de watertoets die opgenomen is in de toelichtingsnota van het ontwerpplan;

Gelet op de plenaire vergadering, gehouden op 28 maart 2017, over het voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Openruimtegebieden Beneden-Nete' en op het

verslag van de plenaire vergadering en de schriftelijke adviezen van Lier, Duffel, de provincie Antwerpen, het Agentschap voor Natuur en Bos, het Departement Landbouw en Visserij, Sport Vlaanderen, de Vlaamse Milieumaatschappij, het Agentschap Innoveren en Ondernemen, Infrabel, het Agentschap Onroerend Erfgoed, Sport Vlaanderen, Toerisme Vlaanderen, Wonen-Vlaanderen en de Watering de Molenbeek;

Gelet op het advies van 26 april 2017 van de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed over het voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Openruimtegebieden Beneden-Nete';

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 9 maart 2018 houdende de voorlopige vaststelling van het ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Openruimtegebieden Beneden-Nete';

Gelet op de aankondiging door de Vlaamse Regering van het openbaar onderzoek over het ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Openruimtegebieden Beneden-Nete';

Gelet op het openbaar onderzoek dat plaatsvond van 17 april 2018 tot en met 15 juni 2018 en op de uitgebrachte bezwaren, opmerkingen en adviezen;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 26 november 2018 houdende de verlenging van de termijn waarover de Vlaamse Regering beschikt om over te gaan tot de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Openruimtegebieden Beneden-Nete', op verzoek van het departement Omgeving;

Gelet op het advies xxx van de Raad van State, gegeven op XX XXX XXXX, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 februari 1973;

Overwegende dat in het bindend deel van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen het Vlaams Gewest wordt opgedragen om de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur als volgt af te bakenen in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen: 750.000 ha agrarisch gebied ruimtelijk bestemd voor de beroepslandbouw, 10.000 ha bijkomend bosgebied of bosuitbreidingsgebied en 150.000 ha natuurverwevingsgebied in overdruk; dat voorliggend ruimtelijk uitvoeringsplan uitvoering geeft aan deze bepalingen door het bestemmen van agrarisch gebied, bosgebied en natuurgebied;

Overwegende dat het voorliggend gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan werd opgesteld in uitvoering van de beslissing van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 over de verdere uitvoering van de afbakening van de gebieden van de agrarische en natuurlijke structuur in de buitengebiedregio Neteland, waarbij onder meer een gefaseerd operationeel uitvoeringsprogramma werd goedgekeurd voor de acties categorie I en II; dat het voorliggend ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan werd opgesteld in uitvoering van de actie 71 'Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor het versterken van de natuurwaarden in de vallei van de Beneden-Nete ten zuiden van Lier, ter hoogte van Mosterpod en Rozendaal en de verweving van landbouw en natuur in de vallei van de Babelse Beek'.

Overwegende dat het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan uitvoering geeft aan het geactualiseerde inrichtingsplan voor de cluster Nete en Kleine Nete in het kader van het

sigmaplan ter hoogte van het plangebied; dat er hoogwaardige natuur wordt afgebakend en ingericht, ruimte aan de rivier wordt gegeven en maatregelen worden genomen om maximaal water op een gecontroleerde manier te bufferen en ongewenste overstromingen te vermijden;

Overwegende dat het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan uitvoering geeft aan de herbestemming van de signaalgebieden 'Ouderijstraat' en 'Polder van Lier – Anderstadt – Hof van Lachenen' naar open ruimtebestemmingen; dat ook in het provinciale ruimtelijk uitvoeringsplan 'Afbakeningslijn Kleinstedelijk gebied Lier' twee zones 'Ouderijstraat binnen en buiten de ring' aangeduid worden voor 'acties waterbeheersing'; dat het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan hieraan uitvoering geeft door beide zones te herbestemmen naar een openruimte bestemming;

Overwegende dat het gebied grenst aan de speciale beschermingszone 'Schelde- en Durmeëstuarium van de Nederlandse grens tot Gent'; dat uit de beoordeling van de milieueffecten blijkt dat het plan omwille van de aard en de kenmerken géén betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van de beschermde gebieden kan veroorzaken; dat bij de opmaak van het plan rekening is gehouden met de mogelijke effecten op het milieu en met de resultaten van het milieueffectonderzoek en beoordeling, zowel in het grafisch plan als bij de redactie van de stedenbouwkundige voorschriften;

Overwegende dat de gebiedsvisie op Vlaams niveau verder uitgewerkt werd in een visie op het 'Landschapspark Pallieterland'; dat hierbij aspecten van het Sigmaplan rond waterveiligheid en natuurontwikkeling, rond het stadsrandbos, toerisme en recreatie werden geïntegreerd;

Overwegende dat de neerslag van de ruimtelijke afweging is opgenomen in de toelichtingsnota bij het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan;

Overwegende dat over een deel van het voorgenomen plan, dat betrekking heeft op het Sigma-plan, een milieubeoordeling werd uitgevoerd in de vorm van een plan-MER; dat de resultaten van het plan-MER werden verwerkt in het voorliggend plan; dat de geformuleerde milderende maatregelen met ruimtelijke weerslag uit het plan-MER zijn vertaald in de verordenende grafische plannen en de stedenbouwkundige voorschriften; dat in de toelichtingsnota een overzichtstabel werd opgenomen waarin de concrete vertaling van milderende maatregelen naar het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan wordt toegelicht; dat de niet ruimtelijke maatregelen uit het plan-MER ter informatie in de toelichtingsnota zijn opgenomen; dat de toelichtingsnota een milieuverklaring bevat; dat het plan-MER is opgenomen als bijlage;

Overwegende dat voor de overige delen van het plangebied buiten het Sigma-plan de resultaten en conclusies van het milieueffectenonderzoek zijn verwerkt en weergegeven in de toelichtingsnota; dat de resultaten van de milieubeoordeling als bijlage is toegevoegd aan de toelichtingsnota; dat de conclusie van het onderzoek is dat er geen aanzienlijke milieueffecten te verwachten zijn en dat de opmaak van een plan-MER voor die gebieden niet vereist is;

Overwegende dat in het plan-MER en de milieubeoordeling een watertoets is opgenomen; dat hierover toelichting is opgenomen in de toelichtingsnota; dat met het watersysteem

rekening is gehouden bij de opmaak van het plan en de bijbehorende stedenbouwkundige voorschriften; dat uit één en ander kan besloten worden dat het plan, mits de in het plan opgenomen maatregelen, geen betekenisvolle negatieve impact zal hebben op het watersysteem;

Overwegende dat er naar aanleiding van het openbaar onderzoek over het ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Openruimtegebieden Beneden-Nete' 23 bezwaren, adviezen en opmerkingen werden geformuleerd onder de vorm van een gezamenlijk of een individueel bezwaarschrift of adviezen van betrokken besturen;

Overwegende dat er naar aanleiding van het openbaar onderzoek over het ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Openruimtegebieden Beneden-Nete' advies werd verleend door de gemeenteraad van Lier;

Overwegende dat opmerkingen, bezwaren en adviezen betrekking hebben op specifieke thema's; dat bij de behandeling van deze bezwaren, opmerkingen en adviezen onderdelen gegroepeerd zijn volgens deze thema's; dat daarbij eerst wordt ingegaan op de onderdelen van bezwaren, opmerkingen en adviezen die leiden tot aanpassingen aan het plan; dat daarna wordt ingegaan op onderdelen van bezwaren, opmerkingen en adviezen die niet leiden tot aanpassingen aan het plan;

Bezwaren, opmerkingen en adviezen die leiden tot aanpassing van het plan

Overwegende dat volgende onderdelen van bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden tot aanpassingen van de verordenende delen van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan of tot een aanvulling van de toelichtingsnota:

1. Grafisch plan

In een bezwaar wordt aangegeven dat het plan geen rekening houdt met de bestaande gebouwen en bedrijfsvoering op het perceel Lier 3de Afd. sectie E, nr. 642 S4. Door de herbestemming van een 'gebied voor ambachtelijke bedrijven en KMO's' naar 'natuurgebied' kan de toegang tot een bestaand gebouw niet langer gebruikt worden, ligt een bufferbekken horende bij het bedrijf in natuurgebied en kan de bestaande betonverharding nodig voor opslag, stapelen en manoeuvreren niet langer gebruikt worden.

Aangezien de deputatie van de provincie Antwerpen op 21 april 2005 een stedenbouwkundige vergunning heeft toegekend aan het bedrijf en de bestaande gebouwen en constructies bijgevolg vergund zijn, wordt een deel van artikel 1 'Natuurgebied' met overdruk 'grote eenheid natuur' uit het definitieve plan gelaten, waardoor, voor het deel van het perceel waarop vergunde constructies aanwezig zijn, de de gewestplanbestemming 'gebied voor KMO en ambachtelijke bedrijven' blijft gelden.

2. Stedenbouwkundige voorschriften

In een aantal bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gesteld dat artikel 2.4 van het RUP strijdig is met het beschermingsbesluit van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming als monument van het kasteel Ringenhof en de bescherming als stadsgezicht van het kasteeldomein Ringenhof en daardoor ook met het Onroerenderfgoeddecreet. Artikel 2.4 zou het mogelijk maken om de gebieden binnen de bescherming onder water

te zetten en de voorschriften zouden onvoldoende de bescherming van het aanwezige erfgoed garanderen.

Artikel 2.4 van de stedenbouwkundige voorschriften legt de bepalingen over het waterbeheer vast. Het voorschrift is een typevoorschrift dat mogelijk maakt dat handelingen in functie van waterbeheersing zijn toegestaan. Zoals in het toelichtend deel bij de stedenbouwkundige voorschriften staat vermeld is waterbeheersing een nevensgeschikte functie en buiten de rivier- en beekvalleien eerder een ondergeschikte functie. Het RUP voorziet ter hoogte van het kasteel en het kasteeldomein van Ringenhof een gemengd openruimtegebied met cultuurhistorische waarde waarbij in artikel 2.1 staat dat *"De in artikel 2.1 tot 2.4 genoemde handelingen zijn toegelaten voor zover de ruimtelijke samenhang in het gebied, de cultuurhistorische waarden, horticulturele waarden, landschapswaarden en natuurwaarden in het gebied bewaard blijven en de sociale functie niet geschaad wordt."*

Bij het beoordelen van een aanvraag tot omgevingsvergunning, ook voor waterbeheersingswerken, zal dus steeds de toets door de vergunningverlenende overheid gemaakt moeten worden of de hier boven vermelde waarden niet geschaad worden. De paragraaf die hier boven in schuine druk vermeld is, is dan ook een bindende voorwaarde bij alle handelingen in het gebied. Bovendien is het Onroerenderfgoeddecreet en meer bepaald het beschermingsbesluit van 24 oktober 1995 van toepassing voor het kasteel én het kasteeldomein. Vergunningen moeten dan ook steeds hieraan getoetst worden. Omdat het sectorale wetgeving betreft, die ongeacht de stedenbouwkundige voorschriften van het RUP van kracht zijn, wordt hierover niets opgenomen in de stedenbouwkundige voorschriften. Ter verduidelijking is een verwijzing naar het Beschermingsbesluit toegevoegd in het toelichtend deel van de stedenbouwkundige voorschriften van artikel 2.1.

Aangezien het niet de bedoeling is van het RUP om de zones binnen het gemengd openruimtegebied met cultuurhistorische waarde in te zetten voor gecontroleerde overstroming, maar wel om deze gebieden te beschermen tegen wateroverlast, wordt in artikel 2.4 aangepast dat volgende handelingen toegelaten zijn die nodig of nuttig zijn voor:

- *"het behoud en herstel van het waterbergend vermogen van rivier- en beekvalleien,*
- *het behoud en herstel van de structuurkenmerken van de rivier- en beeksystemen, de waterkwaliteit en de verbindingsfunctie,*
- *het beheersen van overstromingen of het voorkomen van wateroverlast in voor bebouwing bestemde gebieden,*
- *het beveiligen van vergunde of vergund geachte bebouwing en infrastructuren tegen overstromingen"*

Handelingen voor het herstel en de ontwikkeling van overstromingsgebieden worden geschrappt in het stedenbouwkundig voorschrift artikel 2.4.

Bovendien voorziet de regelgeving dat concrete vergunningsaanvragen voor toekomstige ingrepen in het gebied onderworpen worden aan een watertoets waarbij concrete effecten verder beoordeeld worden. Door het aanpassen van het stedenbouwkundig voorschrift is er een duidelijk onderscheid met de gebieden die vervat zijn binnen het sigmaproject. In het gemengd openruimtegebied met cultuurhistorische waarde is het wel nog steeds toegelaten om maatregelen te nemen om de gebouwen en tuinen te beschermen tegen wateroverlast en om de waterkwaliteit te garanderen.

In een bezwaar wordt gesteld dat de eigendommen van verzoekers omringd worden door percelen waarop artikel 2.4 en artikel 3.3 van de stedenbouwkundige voorschriften van toepassing zijn, die ingrijpende handelingen in functie van het waterbergend vermogen van rivier- en beekvalleien toelaten. Dat hierdoor geen onderscheid gemaakt wordt tussen de zone binnen en buiten het Sigmaplan en dat bijgevolg het inrichten van overstromingsgebieden dicht bij de bestaande woonwijken in de toekomst niet wordt uitgesloten.

Artikel 2.4 en artikel 3.3 van de stedenbouwkundige voorschriften leggen de bepalingen over het waterbeheer vast. Het betreft een typevoorschrift dat mogelijk maakt dat werken en handelingen in functie van waterbeheersing zijn toegestaan. Zoals in het toelichtend deel bij de stedenbouwkundige voorschriften staat vermeld is waterbeheersing een nevensgeschikte functie en buiten de rivier- en beekvalleien eerder een ondergeschikte functie.

Aangezien het niet de bedoeling is van het RUP om de zones binnen het gemengd openruimtegebied het waterpeil te verhogen en een gecontroleerd overstromingsgebied te voorzien wordt in artikel 3.3 aangepast dat volgende handelingen toegelaten zijn die nodig of nuttig zijn voor:

- *"het behoud en herstel van het waterbergend vermogen van rivier- en beekvalleien,*
- *het behoud en herstel van de structuurkenmerken van de rivier- en beeksystemen, de waterkwaliteit en de verbindingsfunctie,*
- *het beheersen van overstromingen of het voorkomen van wateroverlast in voor bebouwing bestemde gebieden,*
- *het beveiligen van vergunde of vergund geachte bebouwing en infrastructuren tegen overstromingen"*

Handelingen voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van overstromingsgebieden worden geschraapt in het stedenbouwkundig voorschrift artikel 3.3.

Bovendien voorziet de regelgeving dat concrete vergunningsaanvragen voor toekomstige ingrepen in het gebied onderworpen worden aan een watertoets waarbij concrete effecten verder beoordeeld worden. Door het aanpassen van het stedenbouwkundig voorschrift is er een duidelijk onderscheid met de gebieden die vervat zijn binnen het sigmaproject. In het gemengd openruimtegebied is het wel nog steeds toegelaten om maatregelen te nemen om de omliggende gebouwen en tuinen te beschermen tegen wateroverlast en om de waterkwaliteit te garanderen.

3. Toelichtingsnota

In een aantal bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt de bezorgdheid geuit dat ook binnen het gemengd open ruimtegebied met cultuurhistorische waarde en het gemengd open ruimtegebied het waterpeil zou stijgen en dat de impact hiervan op het kasteel en het kasteeldomein van het Ringenhof en de omliggende woonwijken groot zou zijn.

Zoals reeds vermeld worden op basis van deze bezwaren, opmerkingen en adviezen de stedenbouwkundige voorschriften aangepast.

Bovendien wordt in navolging van deze bezwaren, opmerkingen en adviezen in het toelichtend deel bij de stedenbouwkundige voorschriften van artikel 2.1 een verwijzing toegevoegd naar het beschermingsbesluit erfgoed dat van toepassing op de in het besluit opgenomen gebouwen en de omgeving van het kasteel en het kasteeldomein van het Ringenhof.

Tenslotte wordt in navolging van deze bezwaren, opmerkingen en adviezen in het toelichtend deel bij de stedenbouwkundige voorschriften van artikel 2.4 volgende

paragraaf geschrapt: "In functie van het behoud, het herstel en de ontwikkeling (aanleg, inrichting, onderhoud...) van specifieke overstromingsgebieden zijn specifieke infrastructuur hiervoor zoals dijken, stuwen, pompinstallaties... toegelaten."

In het toelichtend deel bij de stedenbouwkundige voorschriften van artikel 3.3 wordt volgende paragraaf geschrapt: "In functie van het behoud, het herstel en de ontwikkeling (aanleg, inrichting, onderhoud...) van specifieke overstromingsgebieden zijn specifieke infrastructuur hiervoor zoals dijken, stuwen, pompinstallaties... toegelaten."

De toelichtingsnota wordt aangepast om te voldoen aan in punt 2 van dit besluit besproken bezwaren die leiden tot aanpassingen van het grafisch plan en de stedenbouwkundige voorschriften.

Daarnaast hebben volgende bezwaren, opmerkingen en adviezen geleid tot aanpassingen van de toelichtingsnota.

In een aantal bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gesteld dat de motivering voor de herbestemming van een aantal gebieden met een harde bestemming naar een open ruimte bestemming onvoldoende gemotiveerd is in de toelichtingsnota.

Verder in dit besluit wordt, per bestemmingswijziging waarvoor de motivering in vraag wordt gesteld door sommige bezwaarindieners, bijkomend aangegeven welke visie en ruimtelijke principes aan de basis liggen.

Ook de verantwoording voor opname van de plangebieden in het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zoals opgenomen in de toelichtingsnota wordt als volgt verder verduidelijkt in hoofdstuk 7.2:

[...]

In functie van het vrijwaren van overstromingsgevoelige sites van bebouwing (zgn. Signaalgebieden) werden ook enkele gebieden die op het gewestplan bestemd zijn als woongebied, woonuitbreidingsgebied, zone voor gemeenschapsvoorziening en openbaar nut en gebied voor ambachtelijke bedrijvigheid en KMO's in het plan opgenomen en herbestemd. Met deze herbestemmingen wordt uitvoering gegeven aan prioritaire acties voor de Vlaamse Regering.

Het gaat hierbij over het Signaalgebied 'Polder van Lier – Anderstadt - Hof Van Lachenen' en het Signaalgebied 'Ouderijstraat'. (zie ook hoofdstuk 4.2.2)

Projecten rond het Landschapspark Pallieterland en het Sigmaproject worden juridisch mogelijk door de noodzakelijke bestemmingen en bijhorende stedenbouwkundige voorschriften vast te leggen. Beide projecten kaderen binnen de ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos regio Neteland zoals beschreven onder hoofdstuk 7.1.1.

De herbestemmingen in het RUP omvatten dan ook meer percelen dan diegene die binnen het geactualiseerd Sigmaplan, de signaalgebieden of overstromingsgevoelige gebieden liggen.

In het plangebied worden deze percelen opgenomen die tot de open ruimte behoren, die overwegend nat zijn of die (potenties voor) ecologische en/of erfgoedkwaliteiten inhouden. Percelen (al dan niet bebouwd) die een aaneensluitend geheel vormen met het bebouwde weefsel worden niet opgenomen in het plangebied. De grens van het plangebied is bepaald op basis van kadastrale percelen.

Bezwaren, opmerkingen en adviezen die niet leiden tot aanpassing van het plan

Overwegende dat volgende onderdelen van bezwaren, opmerkingen en adviezen niet leiden tot een aanpassing van het plan; dat voor de leesbaarheid de behandeling van verschillende bezwaren, opmerkingen en adviezen opgedeeld werden in onderwerpen; dat de weerlegging van de bezwaren, opmerkingen en adviezen volgens de verschillende onderwerpen steeds in samenhang met elkaar moeten gelezen worden;

4. Bezwaren, opmerkingen en adviezen met betrekking tot de gevoerde procedure, openbaar onderzoek

In een aantal bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gesteld dat de informatie en communicatie over het plan heel beperkt was.

De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening bepaalt in artikel 2.2.7. §2 dat:

'De Vlaamse Regering onderwerpt het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan aan een openbaar onderzoek dat binnen dertig dagen na de voorlopige vaststelling vermeld in § 1, minstens wordt aangekondigd door :

- 1° aanplakking in elke gemeente waarvan het grondgebied door het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan geheel of ten dele wordt bestreken;*
- 2° een bericht in het Belgisch Staatsblad en in ten minste drie dagbladen die in het Vlaamse Gewest worden verspreid;*
- 3° een bericht dat driemaal door de openbare radio wordt uitgezonden;*
- 4° een bericht op de website van het departement.*

Deze aankondiging vermeldt minstens :

- 1° de hiervoor genoemde gemeenten waarop het ontwerp van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan betrekking heeft;*
- 2° waar het ontwerp ter inzage ligt;*
- 3° de begin- en einddatum van het openbaar onderzoek;*
- 4° het adres waarop de adviezen, opmerkingen en bezwaren, vermeld in § 4, dienen toe te komen of kunnen worden afgegeven, en de vermelding dat opmerkingen en bezwaren ook kunnen worden afgegeven op het gemeentehuis van de gemeenten waarop het ontwerp van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan betrekking heeft.*

De Vlaamse Regering kan beslissen tot een individuele kennisgeving van het openbaar onderzoek aan de eigenaars van percelen waarop het planningsinitiatief betrekking heeft.

(...)

§ 3. Na de aankondiging wordt het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan gedurende zestig dagen ter inzage gelegd in het gemeentehuis van elke gemeente waarvan het grondgebied door het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan geheel of ten dele wordt bestreken. In voorkomend geval wordt ook het ruimtelijk veiligheidsrapport ter inzage gelegd.

Het openbaar onderzoek start uiterlijk op de dertigste dag na deze waarop de aankondiging ervan in het Belgisch Staatsblad verschenen is. Deze termijn is een termijn van orde.'

In overeenstemming met de decretale bepalingen werd het ontwerp GRUP onderworpen aan een openbaar onderzoek van 17 april 2018 tot en met 15 juni 2018. Dit openbaar onderzoek werd aangekondigd via de verschillende in het decreet opgelegde kanalen:

- Belgisch staatsblad: 19/04/2018
- Radio 2: 20/03/2018, 27/03/2018 en 4/04/2018
- Publicatie Gazet Van Antwerpen: 06/04/2018
- Publicatie Het Nieuwsblad: 06/04/2018
- Publicatie Het Laatste Nieuws: 06/04/2018
- Publicatie op de website www.omgevingvlaanderen.be

De individuele aanschrijving van eigenaars is geen decretale verplichting volgens artikel 2.2.7 § 2 (cfr. artikel 2.2.10 § 2 huidige VCRO).

Bij de opmaak van het plan-MER werd eveneens de decretaal vastgelegde procedure gevolgd. De kennisgeving werd ter inzage gelegd van 22 september 2015 tot en met 21 oktober 2015.

Naast de decretaal verplichte openbaarmakingen werden tijdens de verschillende stappen van het planningsproces als volgt gecommuniceerd met de verschillende doelgroepen:

- In het kader van Pallieterland werd, bijkomend naast de decretale verplichtingen die werden nageleefd, ook het volgende communicatietraject georganiseerd door de stad Lier:
 - o op 29 juni 2016: Infomoment voor alle eigenaars en bewoners binnen de projectparameter Pallieterland;
 - o op 14 september 2016: Infomarkt voor het ruime publiek:
 - Iedereen was welkom op een brainstormsessie. Deze werd samen georganiseerd met De Vlaamse Waterweg en het Agentschap Natuur en Bos;
 - infobrochure werd bij alle Lierenaars gepost – uitnodiging op website.
 - op de website www.lier.be zijn alle plannen van Pallieterland raadpleegbaar en via pallieterland@lier.be kunnen vragen gesteld worden en suggesties worden gegeven.
 - o In verscheidene nieuwsbrieven van het Sigmaplan werd informatie meegegeven over Pallieterland
- In het kader van het Sigmaplan werd, bijkomend naast de decretale verplichtingen die werden nageleefd, het volgende communicatietraject georganiseerd door de Vlaamse Waterweg:
 - o 2011: 2 infovergaderingen aan de landbouwsector over het LER;
 - o 2011: nieuwsbrief over de start opmaak van een inrichtingsplan en over de projectbrochure
 - o 2014: infomarkt in Lier aan de bevolking over het voorstel concept inrichtingsplan
 - o 2015: nieuwsbrief terinzagelegging kennisgeving plan-MER en publicatie op de website van de stad Lier
 - o 2016: bewonerswandeling omwonenden Polder van Lier
 - o 2016 en 2018: nieuwsbrieven met stand van zaken
- In het kader van het GRUP openruimtegebied Beneden-Nete werd, bijkomend naast de decretale verplichtingen die werden nageleefd, een infomarkt georganiseerd in Lier (22/05/2018) voor de bevolking:
 - o Er werden uitnodigingsbrieven verstuurd naar de bewoners van het gebied
 - o Er werd een bericht gezet op de website van het departement Omgeving, het Sigmaplan en van de stad Lier
 - o De infomarkt werd aangekondigd in de Peperbus (Infoblad van de stad Lier)
 - o De Vlaamse Waterweg stuurde zowel voor als na de infomarkt een persbericht uit
 - o Op de facebookpagina van het departement Omgeving werd een aankondiging geplaatst van zowel het openbaar onderzoek als de infomarkt.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden derhalve niet tot een aanpassing van het GRUP.

In een aantal bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gevraagd om de landbouwer(s) in het gebied te betrekken zodat gezocht kan worden naar een win-win-situatie voor alle betrokken partijen.

Vanaf de opmaak van het inrichtingsplan Sigmaproject Nete en Kleine Nete (2014) tot nu werden acties ondernomen om gemeentebesturen, stakeholders en bevolking te betrekken bij het Sigmaproject van de Beneden-Nete. Ook bij de verdere technische uitwerking van het project zal dit gebeuren. Deze elementen inzake communicatie en overleg maken dus geen deel uit van het voorliggende GRUP, zodat deze bezwaren, opmerkingen en adviezen niet rechtstreeks betrekking hebben op het ontwerp van GRUP maar op het de projecten die in het GRUP worden mogelijk gemaakt. Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot aanpassing van het GRUP.

In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt gesteld dat er geen correct advies kon worden uitgebracht tijdens de plenaire vergadering aangezien het plan-MER op dat moment nog niet goedgekeurd was.

Conform artikel 2.2.6, §1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening vond op 28 maart 2017 een plenaire vergadering plaats over het voorontwerp GRUP met de betrokken provincies, gemeenten en aangewezen adviserende instanties. In het voorontwerp was het onderzoek tot MER opgenomen als onderdeel van de toelichtingsnota. Daarnaast was het ontwerp van plan-MER, 'Aanleg van overstromingsgebieden in het kader van het geactualiseerde Sigmaplan – Cluster Nete en Kleine Nete', dat op dat ogenblik ingediend was ter goedkeuring bij de dienst Mer, opgenomen als een afzonderlijke bijlage bij het voorontwerp. In overeenstemming met de decretale bepalingen werd het goedgekeurde plan-MER opgenomen als bijlage bij het ontwerp-GRUP dat door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd. Decretaal is een goedgekeurd plan-MER immers wel vereist bij de voorlopige vaststelling van het ontwerp-GRUP, maar is het geen verplicht onderdeel van het voorontwerp. In het licht van die vereisten werd, na de plenaire vergadering, bij de opmaak van het ontwerp-GRUP rekening gehouden zowel met de resultaten van het goedgekeurde plan-MER als met het onderzoek tot milieueffectrapportage. Daarbij werd vastgesteld dat het voorontwerp geen inhoudelijke aanpassing vereiste naar aanleiding van de goedkeuring van het plan-MER. Na goedkeuring van het plan-MER en het onderzoek tot MER stelde de Vlaamse Regering, conform artikel 2.2.7 van de VCRO, het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Openruimtegebieden Beneden-Nete' voorlopig vast op 9 maart 2018. Het ontwerp RUP dat vervolgens aan een openbaar onderzoek werd onderworpen bevatte alle elementen conform artikel 2.2.2 van de VCRO, zijnde een plan-MER-screeningsnota en beslissing van de dienst Mer en een goedgekeurd plan-MER, waarbij de conclusies van de onderbouwende effectbeoordeling verwerkt zijn in het RUP. Daarnaast bevatte het besluit van de Vlaamse Regering van 9 maart informatie over de wijze van besluitvorming en de manier waarop bij de opmaak van het plan rekening is gehouden met de resultaten van de milieubeoordeling. Bijgevolg is voldaan aan alle decretale vereisten en werd geen afbreuk gedaan aan de mogelijkheden van de adviesinstanties om een correct en overwogen advies uit te brengen over het voorontwerp. Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden dan ook niet tot aanpassing van het GRUP.

In sommige bezwaren, adviezen en opmerkingen wordt gesteld dat de rechten van verdediging geschonden zijn aangezien er voor een aantal gebieden geen plan-MER werd opgemaakt en men daardoor niet de mogelijkheid had tot inspraak tijdens die fase.

Voor de planonderdelen die betrekking hebben op de projectgebieden van het geactualiseerde Sigmaplan is een plan-MER opgesteld. Dat plan-MER onderzoekt alle ingrepen vanuit het Sigmaproject en zones waarin deze ingrepen zullen plaatsvinden. Het

kennisgevingsdossier van het plan-MER 'aanleg van overstromingsgebieden in het kader van het geactualiseerd Sigmaphan - Cluster Nete en Kleine Nete' werd ter inzage gelegd van 22 september 2015 tot en met 21 oktober. Op basis van de inspraakreacties en adviezen van administraties en openbare besturen stelde de dienst MER bijzondere richtlijnen op met het oog op de methodologie van het MER. Het plan-MER werd, rekening houdend met deze richtlijnen opgemaakt en goedgekeurd door de dienst MER op 4 juli 2017. Dit plan-MER bestudeert drie zones in de vallei van de Beneden Nete, Kleine Nete en Grote Nete die in uitvoering van het Geactualiseerd Sigmaphan heringericht zullen worden in functie van de inrichting van natuurlijke overstromingsgebieden, natuurontwikkeling en recreatie. De noodzakelijke ruimtelijke herbestemmingen voor de realisatie van deze Sigmaprojecten zullen doorgevoerd worden in één of meerdere gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen die in het kader van de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur voor deze gebieden zullen opgemaakt worden.

In het plan-MER wordt reeds aangegeven dat de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, die voor de vallei van de Kleine en Grote Nete en Beneden Nete opgemaakt zullen worden, een ruimer gebied omvatten dan de projectzones van het Sigmaphan en uitvoering geven aan de afbakening van de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS) die in dit deel van de Netevallei - naast de projecten van Sigmaphan - ook herbestemmingen zal doorvoeren in functie van de realisatie van de gebiedsgerichte en geïntegreerde visie op landbouw, natuur en bos zoals uitgewerkt voor de buitengebiedregio Neteland, het herbestemmen van een aantal overstromingsgevoelige woon- en/of industriegebieden (zgn. signaalgebieden) en het realiseren van randstedelijke groengebieden (bv. Landschapspark Pallieterland in Lier).

Voor zover voornoemde deelgebieden van deze planinitiatieven binnen het Sigmaphan vallen, worden de effecten van deze processen voor AGNAS, meegenomen in het plan-MER. In het plan-MER zijn de effecten van het plan op de omgeving nagegaan, waarbij in het bijzonder voor in discipline mens een relevante invloed te verwachten is buiten het Sigmaphangebied, onder meer impact op landbouw door beperkte grondwaterstandswijziging. De eventueel cumulatieve effecten van de wijzigingen binnen en buiten voorliggend Sigmaproject worden kort beschreven in de opgemaakte screening bij het RUP.

Voor de overige planonderdelen die niet onderzocht zijn in het plan-MER voor de Sigma-gebieden is een onderzoek tot milieueffectrapportage uitgevoerd, in de zin van artikel 4.2.5 van het decreet van 27 april 2007 houdende de wijziging van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid. Dit onderzoek tot milieueffectrapportage is geïntegreerd in de toelichtingsnota van het ruimtelijk uitvoeringsplan. Beide onderzoeken zijn complementair, zodat het gehele plan onderworpen werd aan een milieueffectenonderzoek. De cumulatieve effecten worden beschreven in de samenvattende beschrijving opgenomen in de toelichtingsnota van het GRUP. Het GRUP werd samen met het plan-MER, de richtlijnen en de goedkeuring van de dienst MER onderworpen aan een openbaar onderzoek, zodat de decretaal vereiste mogelijkheden tot inspraak effectief werden geboden en voldaan is aan het DABM en de VCRO.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden dan ook niet tot aanpassing van het GRUP.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen worden opmerkingen gemaakt over het gebruik van kadastrale percelen en de gebruikte kleuren bij de opmaak van het plan.
--

Aangezien kadastrale percelen geen correcte weergave geven van de feitelijke toestand wordt er gesteld dat voor de correcte ligging van de perceelsgrenzen een landmetersplan nodig is. Voor het kleurgebruik van het grafisch plan wordt gevraagd om afspraken te maken tussen de verschillende niveaus zodanig dat er eenvormigheid is tussen alle ruimtelijke uitvoeringsplannen.

De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) legt decretaal vast welke elementen een ruimtelijk uitvoeringsplan moet bevatten. Hierin wordt gesteld dat 'een ruimtelijk uitvoeringsplan een grafisch plan bevat dat aangeeft voor welke gebieden het plan van toepassing is'. De wijze waarop dit grafisch plan vorm wordt gegeven is decretaal niet vastgelegd.

Wel is er bij het besluit van de Vlaamse Regering van 11 april 2008 tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de vorm en de inhoud van de ruimtelijke uitvoeringsplannen een niet-normatieve bijlage gevoegd die typebepalingen bevat die kunnen worden gebruikt bij de redactie van stedenbouwkundige voorschriften van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan

Bij de opmaak van gewestelijk ruimtelijke uitvoeringsplannen worden standaard 3 schalen gebruikt: 1/2.500, 1/5.000 en 1/7.500. Afhankelijk van de aard van het project en de grootte van het plangebied wordt de schaal van het grafisch plan gekozen. Factoren zoals leesbaarheid, overzicht behouden over het plangebied, samenhang van de deelgebieden,... bepalen de keuze van schaal. Het grafische plan van het GRUP Openruimtegebieden Beneden-Nete werd opgemaakt met als ondergrond het GRB en als schaal 1/7.500. Zowel de ondergrond als de gebruikte schaal worden duidelijk op de grafische plannen vermeld. Afmetingen kunnen door de lezer van deze plannen eenvoudig bepaald of berekend worden door middel van een schaal- of meetlat.

De bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot een aanpassing van het GRUP.

5. Bezwaren, opmerkingen en adviezen die een gevoelswaarde uitdrukken

In een aantal bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt algemeen gesteld dat het plan een enorme emotionele impact heeft, dat door het plan toekomstplannen niet kunnen gerealiseerd worden zonder daarbij in te gaan op inhoudelijke argumenten.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen drukken voornamelijk een gevoelswaarde uit. Er wordt hiermee louter beleidskritiek geuit.

De bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot een aanpassing van het GRUP.

6. Bezwaren, opmerkingen en adviezen met betrekking tot waardevermindering, planschade en/of onteigening

Waardevermindering

In een aantal bezwaren, opmerkingen en adviezen, opmerkingen en adviezen wordt gesteld dat het plan voor een waardevermindering van hun woning, bedrijf of perceel zou zorgen en dat een planschadevergoeding hiervoor onvoldoende zou zijn.

Wat de mogelijke waardevermindering betreft, wordt verwezen naar de decretale voorziene mechanismen. Deze mechanismen garanderen desgevallend een billijke vergoeding zodat binnen voorliggende goedkeuringsprocedure geen specifieke bijkomende maatregelen vereist zijn.

De bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot een aanpassing van het GRUP.

Maatschappelijke kost

In een aantal bezwaren, opmerkingen en adviezen, opmerkingen en adviezen wordt gesteld dat de planschadekosten die als gevolg van het plan ontstaan zeer aanzienlijk zullen zijn en dat deze niet verantwoord kunnen worden als maatschappelijke kost voor de samenleving.

Wat de mogelijke financiële bedragen als gevolg van planschade betreft, wordt verwezen worden naar de decretale voorziene mechanismen. Deze mechanismen garanderen desgevallend een billijke vergoeding zodat binnen voorliggende goedkeuringsprocedure geen specifieke bijkomende maatregelen vereist zijn. In de bezwaren wordt de maatschappelijke kost niet concreet gemaakt of verduidelijkt waardoor het niet mogelijk deze kosten af te wegen tegen de maatschappelijke meerwaarden die de Vlaamse Regering met het plan beoogt, onder meer door het tegengaan van overstromingen en het vrijwaren van de open ruimte.

De bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot een aanpassing van het GRUP.

Onteigening

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gesteld dat de plannende overheid een onteigeningsplan moet opmaken voor die percelen waarvoor het plan bebouwbare zones omzet naar gemengd openruimtegebieden.

De realisatie van het voorliggend plan vereist niet dat een onteigeningsplan tegelijk wordt vastgesteld met het GRUP of als een onderdeel van het GRUP. Indien bij de uitvoering duidelijk wordt dat voor de realisatie van het project onteigening noodzakelijk is dan is de opmaak van een onteigeningsplan mogelijk, hetzij in uitvoering van de VCRO, hetzij in toepassing van de regelgeving in zake infrastructuurwerken.

De bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot een aanpassing van het GRUP.

7. Bezwaren, opmerkingen en adviezen met betrekking tot de verdere uitwerking van het project en overgangsbepalingen

Aanbevelingen

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen worden vragen gesteld over de concrete realisatie op het terrein, waarbij aanbevelingen worden gedaan over onder andere de wijze van aanleg en het beheer van de dijken, de wenselijkheid van een voetgangersbrug, het voorzien of behouden van specifieke wandelpaden, de mogelijkheid van een toegang naar het park vanuit een private tuin, de opmaak van natuurrichtplannen, het autovrij maken van het gebied, een inrichtingsplan voor het gebied Groot Anderstad, het verbinden van waterplassen in het gebied van het Hof van Lachenen en andere aandachtspunten voor het landschapspark Pallieterland en het Sigmaproject.

De aangehaalde aspecten behoren niet tot de verplichte inhoud van het ruimtelijk uitvoeringsplan, en behoren niet tot de bevoegdheidssfeer van de ruimtelijke ordening omdat ze betrekking hebben op de ontwerp- en uitvoeringsmodaliteiten van de dijken, of omdat ze zich situeren op het schaal- en detailniveau van de concrete uitvoeringsplannen of onder sectorale regelgeving vallen. Voor zowel het landschapspark Pallieterland als het Sigmaplan zijn inrichtingsvisies gemaakt, maar moeten nog concrete uitvoeringsplannen worden opgemaakt.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven geen aanleiding tot aanpassingen aan het GRUP, maar zullen aan bod komen bij de opmaak van de concrete uitvoeringsplannen en de aanvraag tot het bekomen van een omgevingsvergunning en in het rechtstreeks overleg met eigenaars en gebruikers in de aanlegfase zelf.

Overgangsbepalingen en sectorale wetgeving

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt verduidelijking gevraagd over de stedenbouwkundige voorschriften omtrent landbouw. Er worden vragen gesteld over de overgangsbepalingen voor het huidig landbouwgebruik, over het verbod op ontginnen van gebieden om gronden in landbouwgebruik te krijgen, over het niet toelaten van niet grondgebonden agrarische bedrijven en over het aanbrengen van kleinschalige infrastructuur voor landbouw.

Overgangsbepalingen voor landbouw en een verbod op ontginnen voor landbouwgebruik worden binnen de sectorale wetgeving geregeld en daarom niet opgenomen binnen de stedenbouwkundige voorschriften.

In artikel 2.3 van de stedenbouwkundige voorschriften van het gemengd openruimtegebied met cultuurhistorische waarde wordt gesteld dat landbouw een nevensgeschikte functie is in dit gebied. Bestaande landbouwbedrijven kunnen binnen dit gebied behouden blijven. Nieuwe bedrijven zijn niet toegelaten omwille van het cultuurhistorisch karakter van het gebied.

Artikel 3 van de stedenbouwkundige voorschriften van het gemengd open ruimtegebied stelt opnieuw dat landbouw een nevensgeschikte functie is. Het is een bouwvrij gebied en het oprichten van nieuwe gebouwen is niet toegelaten. Artikel 3.2 voorziet wel de mogelijkheid tot het aanbrengen van kleinschalige infrastructuur onder bepaalde voorwaarden. Deze bepalingen zijn geldig voor die constructies die niet zijn vrijgesteld van vergunning volgens het Besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van handelingen waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning nodig is (BVR 16/7/2010 en wijzigingen). De bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot een aanpassing van het GRUP.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gevraagd om de overgangsmaatregelen niet perceelsgewijs maar op een vastgestelde oppervlakte aan landbouwgronden van toepassing te maken.

Het mestdecreet bevat verschillende overgangs- en uitzonderingsbepalingen die maken dat het landbouwgebruik niet per definitie onmogelijk gemaakt wordt in gebieden die een natuurbestemming krijgen. Wijziging van het mestdecreet en de overgangsbepalingen behoren tot de sectorale wetgeving en zijn geen voorwerp van het GRUP. Bovendien kan er gesteld worden dat natuurbestemming binnen het GRUP als doel heeft om natuur te realiseren binnen die gebieden. Landbouwpercelen binnen het natuurgebied die niet langer bewerkbaar zijn, worden dus best uitgeruild met percelen buiten de natuurbestemming. Ook hiervoor zijn maatregelen voorzien binnen de sectorale wetgeving die geen integratie of vertaling vereist in het GRUP.

De bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot een aanpassing van het GRUP.

In een bezwaar wordt verduidelijking gevraagd over welke sectorale wetgeving geldig is binnen het gemengd openruimtegebied (artikel 3).

Het mestdecreet voorziet binnen een gemengd openruimtegebied dezelfde bepalingen als binnen een agrarisch gebied.

De bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot een aanpassing van het GRUP.

8. De bezwaren, opmerkingen en adviezen die vragen om bijkomend woongebied te voorzien

In een aantal bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gesteld dat 3 percelen ten onrechte werden ingekleurd als natuurgebied door het gewestplan. Eén van die percelen is opgenomen in het RUP met bestemming natuurgebied en overdruk GEN, de andere 2 percelen liggen buiten de plancontour.

Volgens een bezwaar is de gewestplanbestemming natuurgebied zodanig verkeerd en dus onwettig op basis van artikel 159 van de Grondwet en de daaraan ten grondslag liggende beginselen van behoorlijk bestuur.

In de bezwaren worden redenen voor deze onwettigheid aangehaald zoals de Schapekoppestraat als grens tussen het woon- en het natuurgebied, de beperkte natuurwaarde van de percelen en de bebouwing in de omgeving.

Er wordt gesteld dat een herbestemming naar woongebied van deze percelen geen invloed heeft op het ontwikkelen van de plannen langsheen de Nete. Daarom wordt gevraagd dat het RUP de 3 percelen zou herbestemmen tot woongebied.

Artikel 159 van de Grondwet geldt voor de met rechtspraak belaste organen, niet rechtstreeks voor organen van actief bestuur. Het staat dus niet aan de plannende overheid om zelf een gewestplan wegens een vermeende onwettigheid buiten toepassing te laten op grond van artikel 159 GW.

Het gewestplan Mechelen voorziet evenwijdig met de Sint-Annastraat een strook woongebied met daar achter een woonuitbreidingsgebied en een natuurgebied, gescheiden door de Ouderijstraat. Het gewestplan is ingetekend op basis van de topografische kaart op schaal 1/10.000 en doet geen uitspraak op perceelsniveau. De toegangsweg waarover sprake is in het bezwaarschrift is echter duidelijk zichtbaar op die kaart en ligt binnen het natuurgebied. Bovendien heeft deze toegangsweg het uitzicht van een verharde landweg, waardoor de visie van het gewestplan om het woongebied te beperken tot een strook evenwijdig aan de Sint-Annastraat wordt bevestigd. Ook de aanwezige bebouwing binnen het woonuitbreidingsgebied ter hoogte van de betreffende percelen is conform het gewestplan. Er zijn dus ook geen feitelijke aanwijzingen om het gewestplan Mechelen (KB 5/8/1976) in vraag te stellen.

Dit wil echter niet zeggen dat een planningsinitiatief waarbij een nieuwe visie op het gebied wordt gegeven die bestemmingen kan herbekijken. Het voorliggende GRUP heeft een plandoelstelling inzake de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur en de realisatie van een aantal ingrepen rond waterbeheer, veiligheid en natuurdoelstellingen in de vallei van de Beneden-Nete.

De visie voor het plangebied binnen het GRUP is dan ook gericht op het behouden en versterken van de open ruimte. Het creëren van bijkomend woongebied valt niet onder de visie en de plandoelstelling van het GRUP.

De twee noordelijke percelen waarvoor een herbestemming wordt gevraagd, maken bovendien geen deel uit van voorliggend plan. Volgens artikel 2.2.10 §5 van de VCRO kan de definitieve vaststelling van het plan geen betrekking hebben op delen van het grondgebied die niet opgenomen zijn in het voorlopig vastgestelde plan. Voor een eventuele herbestemming naar woongebied of een uitbreiding van de plancontour moet procedureel een nieuw planinitiatief worden opgestart zodat de decretaal voorziene procedure, met onder andere een nieuwe milieubeoordeling en openbaar onderzoek, kan doorlopen worden. Bovendien zijn er vanuit de plandoelstellingen geen redenen, ook niet in de bezwaren, opmerkingen en adviezen, om de bestemming van de betrokken percelen te wijzigen naar woongebied of de bestemming op welke wijze dan ook te wijzigen.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot aanpassing van het plan.

In een bezwaar wordt gesteld dat het GRUP onvoldoende motiveert waarom de gewestplanbestemming natuurgebied voor het perceel ten noorden van de Schapekoppestraat wordt hernomen en dat de materiële motiveringsplicht en zorgvuldigheidsbeginsel bijgevolg geschonden zijn. In hetzelfde bezwaar wordt gesteld dat ook het gelijkheidsbeginsel geschonden is aangezien de randvoorwaarden waarop de goede ruimtelijke ordening beoordeeld moet worden voor het perceel van bezwaarindiener identiek is aan de percelen in de nabije omgeving. Volgens bezwaarindiener is de herneming van de bestemming natuurgebied voor het betreffende perceel zodanig foutief zodanig dat sprake is van een onbestaande rechtshandeling.

In de toelichtingsnota worden de visie en de gewenste ruimtelijk ontwikkelingsperspectieven van het plangebied en de respectievelijke plandelen in hoofdstuk 7 gemotiveerd. Het GRUP herneemt ter hoogte van gebied 7, zoals aangeduid op kaart 0 Situering plangebied in bijlage bij het GRUP, de bestemming natuurgebied omdat deze kadert binnen de visie van het plan. De gewenste ruimtelijke structuur van het GRUP is opgebouwd aan de hand van 4 ruimtelijke principes. Voor gebied 7 en dus ook voor het perceel van de bezwaarindiener geldt in hoofdzaak het ruimtelijk principe: *"het behoud en herstel van uitgesproken natuurwaarden in bovenlopen van waardevolle beken"*. Over dit ruimtelijk principe staat in de toelichtingsnota het volgende: *"De ecologische processen die aan de basis liggen van de natuurlijke structuur in de vallei van de Nete vormen immers het uitgangspunt voor het behoud en de ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden binnen dit plangebied. De opname van de vallei en haar omgeving in het Vlaams Ecologisch Netwerk ondersteunt hierbij de doelstellingen vanuit het buitengebiedbeleid zoals ze uitgewerkt werden in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. De bestemmingen, zoals weergegeven op het gewestplan, worden in voorliggend plan herbestemd om de rol van deze gebieden in die natuurlijke structuur te kunnen waarmaken."*

Gebied 7 wordt opgenomen als ecologisch waardevol bos binnen de stadsring.

Als verantwoording voor opname van de gebieden in het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan wordt in de toelichtingsnota gesteld dat:

"In het plangebied worden deze percelen opgenomen die tot de open ruimte behoren, die overwegend nat zijn en die (potenties voor) ecologische en/ of erfgoedkwaliteiten inhouden. Percelen (al dan niet bebouwd) die een aaneensluitend geheel vormen met het bebouwde weefsel worden niet opgenomen in het plangebied. De grens van het plangebied is bepaald op basis van kadastrale percelen."

Aangezien het gewestplan ter hoogte van het betreffende perceel de bestemming 'natuurgebied' voorziet en er geen reden is aangereikt om uit te gaan van de onwettigheid van die bestemming, het perceel tot de open ruimte behoort die aansluit op het bestaande ecologisch waardevolle bos en het perceel ecologische potenties inhoudt, is het opgenomen in het plangebied met bestemming natuurgebied en overdruk grote eenheid natuur.

Bovendien bevestigt het voorliggend GRUP de bestemming natuurgebied langs beide zijden van de toegangsweg naar de Netedijk zodat het groene karakter en de functie als poort naar dit achterliggende gebied van deze fiets- en voetweg behouden blijft. Door het behouden van de natuurbestemming kan immers voorkomen worden dat op dat perceel bebouwing wordt voorzien en blijft de potentie aanwezig om dit groene karakter te behouden en natuur te realiseren.

Percelen in de omgeving, voornamelijk bebouwde percelen, waar de ecologische potenties minder aanwezig zijn worden niet opgenomen in het GRUP.

Aangezien er geen reden zijn aangereikt om aan te nemen dat het gewestplan onwettig zou zijn en aangezien de herbestemming van het betreffende perceel wel degelijk gemotiveerd wordt in de toelichtingsnota is er geen sprake van een onbestaande rechtshandeling. Een onbestaande rechtshandeling heeft dan ook een uitzonderlijk karakter van onregelmatigheid die hier niet is aangetoond.

Dit bezwaar leidt niet tot aanpassing van het plan.

9. De bezwaren, opmerkingen en adviezen met betrekking tot de omzetting van 'gebieden voor KMO en ambachtelijke bedrijven' naar 'natuurgebied'

Percelen gelegen in het plangebied waarvoor de milieubeoordeling is gebeurd binnen een onderzoek naar milieueffecten

In een aantal bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt bezwaar aangetekend tegen de bestemming 'natuurgebied' voor percelen die volgens het gewestplan gelegen zijn in een gebied voor ambachtelijke bedrijven en KMO. De bezwaarindieners stellen deze bestemming in vraag aangezien de percelen aansluiten op bestaande bedrijfsites die niet zijn opgenomen in het GRUP en stellen de natuurwaarde van de betreffende percelen in vraag. Bovendien trekken ze de herbestemming in vraag aangezien de betreffende percelen niet gelegen zijn binnen het sigmaproject, niet zijn opgenomen binnen één van de signaalgebieden binnen het plangebied en niet (mogelijk) overstromingsgevoelig zijn volgens de watertoetskaart.

Er wordt gesteld dat er niet voldaan is aan de materiële motiveringsplicht aangezien de motivering voor herbestemming in de toelichtingsnota zeer summier zou zijn en hiervoor wordt verwezen naar het onderzoek tot milieueffecten.

Het GRUP geeft uitvoering aan de ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos regio Neteland die stelt dat het gebied tussen de Beneden-Nete en het Netekanaal ten zuiden van Lier structuurbepalend is voor de natuurlijke structuur op bovenlokaal niveau. In belangrijke delen van deze valleien staat het behoud en de ontwikkeling van de natuurfunctie voorop.

Zoals in de toelichtingsnota is opgenomen is de doelstelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan tweeledig:

"- uitvoering gegeven aan de richtinggevende en bindende bepalingen het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) inzake de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur zoals nader uitgewerkt in de ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos in de regio Neteland;

- de realisatie van een aantal ingrepen rond waterbeheer, veiligheid en natuurdoelstellingen in de vallei van de Kleine Nete, zone Beneden-Nete mogelijk maken zoals vastgelegd in het geactualiseerd Sigmaplan.

Het ruimtelijk uitvoeringsplan zet bebouwbare bestemmingen om in niet-bebouwbare zones in functie van het behoud van de openruimte. Verder wordt met het plan het openruimtegebied gedifferentieerd in functie van het creëren van toegankelijk stadsrandgroen, de versterking van de bestaande natuurgebieden en de bescherming van het aanwezige cultuurhistorische erfgoed. Het plan legt de daarvoor noodzakelijke bestemmingen en stedenbouwkundige voorschriften vast op perceelsniveau."

De herbestemmingen in het RUP gaan dus verder dan enkel die percelen die binnen het geactualiseerd Sigmaplan, de signaalgebieden of overstromingsgevoelige gebieden liggen. Dit wordt ook verduidelijkt in hoofdstuk 7 van de toelichtingsnota over de verantwoording van het planvoorstel. Hierin wordt de ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos regio Neteland (de AGNAS-visie) verduidelijkt.

Bovendien maakt het GRUP de projecten rond het Landschapspark Pallieterland en het Sigmaproject juridisch mogelijk door de noodzakelijke bestemmingen en bijhorende stedenbouwkundige voorschriften vast te leggen. Binnen het 'Landschapspark Pallieterland', een grootschalig gebiedsgericht project waarbij aspecten van het Sigmaplan rond waterveiligheid en natuurontwikkeling, het stadsrandbos, toerisme en recreatie werden geïntegreerd, behoren de betreffende percelen tot het deelgebied 'Omgeving Ringenhof - Lachenenhof' waarbinnen een deel van het stadsrandbos voor de stad Lier wordt voorzien.

De gewenste ruimtelijke structuur van het GRUP is opgebouwd aan de hand van 4 ruimtelijke principes en gebaseerd op die AGNAS-visie. Voor de gebieden 1 en 3 (waarin de percelen van bezwaarindieners gelegen zijn) geldt in hoofdzaak het ruimtelijk principe: *"het behoud en herstel van uitgesproken natuurwaarden in bovenlopen van waardevolle beken"*. Over dit ruimtelijk principe staat in de toelichtingsnota het volgende: *"De ecologische processen die aan de basis liggen van de natuurlijke structuur in de vallei van de Nete vormen immers het uitgangspunt voor het behoud en de ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden binnen dit plangebied. De opname van de vallei en haar omgeving in het Vlaams Ecologisch Netwerk ondersteunt hierbij de doelstellingen vanuit het buitengebiedbeleid zoals ze uitgewerkt werden in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Daarnaast wordt uitvoering gegeven aan de doelstellingen voor water en natuur zoals zij geformuleerd zijn in het geactualiseerd Sigmaplan (zie Hoofdstuk 8.2). De waterrijke gronden vervullen een belangrijke rol als rustgebieden voor vogels.*

De bestemmingen, zoals weergegeven op het gewestplan, waaronder 'zone voor ambachtelijke bedrijvigheid en KMO's', worden in voorliggend plan herbestemd om de rol van deze gebieden in die natuurlijke structuur te kunnen waarmaken.

Gebieden 1, 2 en 3. Vallei van de Lachenenbeek en Nete. Het gebied zal ingericht worden met open water en rietvegetatie, als leefgebied voor roerdomp."

In de loop van het planningsproces werd de grens van het plangebied onderzocht en werd het plangebied beperkt tot de percelen die tot de open ruimte behoren. Dit werd als volgt verduidelijkt in de toelichtingsnota: *"In het plangebied worden deze percelen opgenomen die tot de open ruimte behoren, die overwegend nat zijn of die (potenties voor) ecologische en/ of erfgoedkwaliteiten inhouden. Percelen (al dan niet bebouwd) die een aaneensluitend geheel vormen met de het bebouwde weefsel worden niet opgenomen in het plangebied. De grens van het plangebied is bepaald op basis van kadastrale percelen."*

Het gebied voor ambachtelijke bedrijven en KMO zoals voorzien door het gewestplan is deels ingenomen door bedrijfsgebouwen en -constructies. De bestaande vergunde en/of vergund geachte bedrijfssites worden niet opgenomen binnen de plancontour van het voorliggende GRUP. De percelen van bezwaarindieners zijn niet bebouwd en behoren tot de open ruimte van de Beneden-Nete. De percelen sluiten aan op de Lachenebeek, bestaan uit bos- en/of oevervegetaties en beschikken over (potenties voor) ecologische en/ of erfgoedkwaliteiten. Door het behouden van deze open ruimte, ook ten noorden van de Lachenebeek, wordt ruimte gegeven aan deze beek en wordt het behoud van de ecologische kwaliteit van het gebied rondom én in de Lachenebeek behouden en versterkt. De ligging van de Lachenebeek en een wandelpad tussen twee beboste zones betekent geen fysieke barrière voor de betrokken biodiversiteit.

In het onderzoek tot milieueffectrapportage wordt besloten dat de herbestemming van een gebied voor KMO en ambachtelijke bedrijven naar natuurgebied niet tot significant negatieve milieueffecten leidt. Zo wordt er onder meer voor de disciplines 'fauna, flora en biodiversiteit' en 'landschap, onroerend erfgoed en archeologie' gesteld dat de

herbestemming een stimulans is voor het herstel, behoud en de versterking van het natuurlijk milieu en het natuurlijke valleilandschap en dus positieve milieueffecten heeft. Ook het gemeentelijk en provinciaal beleid is gericht op het behouden van de open ruimte in het valleigebied van de Beneden-Nete en de Babelse Beek. Verschillende weigeringen van stedenbouwkundige attesten en stedenbouwkundige vergunningen voor de respectievelijke percelen van bezwaarindieners tonen aan dat het verder ontwikkelen van een bedrijventerrein beleidsmatig niet wordt ondersteund.

Uit bovenstaande redenering volgt dat de herbestemming van de 'gebieden voor KMO en ambachtelijke bedrijven' naar 'natuurgebied' kadert binnen de visie en de doelstellingen van het plan en bijdraagt aan het natuurlijk milieu en het natuurlijke valleilandschap. Er kan dan ook besloten worden dat er wel degelijk voldaan is aan de materiële motiveringsplicht.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot aanpassing van het plan.

In een bezwaar wordt gesteld dat er geen alternatieven, ook niet het nulalternatief, zijn onderzocht. Men stelt dat de kans dat dit nulalternatief zich in de nabije toestand zou kunnen voordoen, gelet op de wens van bezwaarindieners om dit terrein te ontwikkelen.

In een plan-MER wordt verplicht een volwaardig alternatievenonderzoek gevoerd van de redelijke alternatieven, zijnde de alternatieven die voldoen aan de doelstelling van het plan. In een onderzoek tot milieueffectbeoordeling ligt dat anders, vermits er onderzocht worden en aangetoond wordt dat er geen aanzienlijke milieueffecten zijn, heeft een alternatievenonderzoek ook geen expliciete meerwaarde, tenzij in specifieke gevallen waar dit uit het onderzoek zou blijken, hetgeen in voorliggen GRUP niet gebleken is in het onderzoek. De regelgeving bepaalt dat indien een initiatiefnemer echter, in het gevoerde proces, bepaalde alternatieven heeft overwogen, dat deze kort beschreven moeten worden met de motieven als ze niet zijn weerhouden. De eventueel nog resterende redelijke alternatieven moeten uiteraard beschreven en beoordeeld worden in het MER. In het voorliggende GRUP is voldaan aan de decretale regels ter zake.

In hoofdstuk 8.2.3 'overwogen, maar verworpen alternatieven' van de toelichtingsnota wordt gemotiveerd waarom er geen relevante te onderzoeken alternatieven zijn op planniveau (zie ook verder in het besluit).

Hoe het voorgenomen plan omgaat met de bestaande (referentie-) toestand wordt voor het betreffende gebied beschreven als volgt: *"Binnen de referentietoestand 'gebied voor ambachtelijke bedrijven en KMO's' zouden in principe verdere ontwikkelingen mogelijk zijn. Gelet op de bestaande feitelijke toestand blijkt dat deze ontwikkelingen echter niet voor de hand liggen: de (delen van) percelen zijn niet ingevuld of bebouwd. De percelen bestaan uit bos en/ of oeervervegetatie, grenzen aan bestaand openruimtegebied en herbergen ecologische potenties. De verdere ontwikkeling ervan voor bedrijven wordt niet wenselijk geacht. Deze bestemmingswijzigingen garanderen het behoud en de versterking van de natuurkerngebieden in de vallei van de Nete."*

Het nulalternatief is vanuit bovenstaande overwegingen niet als een gewenste ontwikkeling in het onderzoek tot milieubeoordeling betrokken.

Dit bezwaar leidt dan ook niet tot een aanpassing van het plan.

Percelen gelegen in het plangebied waarvoor de milieubeoordeling is gebeurd binnen een plan-MER

In een bezwaar wordt gesteld dat het onbebouwbaar maken van een perceel dat momenteel volgens het gewestplan gelegen is in een gebied voor 'KMO en ambachtelijke

bedrijven' door de herbestemming naar 'natuurgebied' buiten proportie is omdat het perceel volgens de watertoets gelegen is in slechts deels mogelijk overstromingsgevoelig gebied en dat het decreet integraal waterbeleid mogelijkheden voorziet om te bebouwen mits bepaalde voorwaarden.

Volgens de bezwaarindiener heeft men de situatie inzake overstromingsgevoeligheid overschat en is er besloten dat het terrein onbebouwbaar is zonder alternatievenonderzoek in het plan-MER.

Volgens de overstromingsgevaarkaart is het betrokken perceel gelegen in een gebied met een hoge kans op overstromingen. Dit betekent dat het gebied een statistische kans heeft om elke tien jaar te overstromen. Dit zijn duidelijk gebieden waar ontwikkeling niet wenselijk is. Om die reden keurde de Vlaamse Regering op 31 maart 2017 de startnota voor het signaalgebied 'Polder van Lier – Anderstadt – Hof van Lachenen' goed. Signaalgebieden zijn nog niet ontwikkelde gebieden met een harde gewestplanbestemming (woongebied, industriegebied,...) die ook een functie kunnen vervullen in de aanpak van wateroverlast omdat ze kunnen overstromen of omdat ze omwille van specifieke bodemeigenschappen als een natuurlijke spons fungeren. Aangezien na grondige analyse van een signaalgebied 'Polder van Lier – Anderstadt – Hof van Lachenen' blijkt dat het risico op wateroverlast bij ontwikkelen van het gebied volgens de bestemming groter wordt heeft de Vlaamse Regering beslist tot de opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

Het perceel is bovendien opgenomen binnen het Sigmaproject voor de Beneden-Nete dat een aantal ingrepen rond waterbeheer, veiligheid en natuurdoelstellingen in de vallei van de Kleine Nete, zone Beneden-Nete voorziet zoals vastgelegd in het geactualiseerd Sigmaplan. Voor de realisatie van die doelstellingen is ruimte nodig die aan bepaalde voorwaarden voldoet binnen de vallei van de Kleine Nete.

In het plan-MER moeten redelijke alternatieven onderzocht worden. Aangezien het perceel door de grote kans op overstromingen niet als ontwikkelbaar kan beschouwd worden, is een ontwikkeling als bedrijventerrein niet beschouwd als een redelijk alternatief.

Dit bezwaar leidt dan ook niet tot een aanpassing van het plan.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gesteld dat de mogelijkheid voor een alternatieve transportroute over de Nete verdwijnt door het RUP. Door de herbestemming van KMO-gebied naar natuurgebied van een perceel gelegen tussen de IVAREM-site en de Nete is dit perceel niet langer ontwikkelbaar als bedrijventerrein. De site is volgens de bezwaarindiener erg geschikt voor de inplanting van bedrijven die zich toeleggen op de verwerking en de recyclage van het afval van de Ivarem-site en kan een alternatieve transportroute over de Nete mogelijk maken.

Zoals in de toelichtingsnota is opgenomen, is het behoud en herstel van uitgesproken natuurwaarden in bovenlopen van waardevolle beekvalleien het ruimtelijk principe waarop de gewenste ruimtelijke structuur voor het gebied waartoe het perceel behoort gebaseerd is. In dit gebied vormen de ecologische processen die aan de basis liggen van de natuurlijke structuur in de vallei van de Nete het uitgangspunt voor het behoud en de ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden binnen dit plangebied. De opname van de vallei en haar omgeving in het Vlaams Ecologisch Netwerk ondersteunt hierbij de doelstellingen vanuit het buitengebiedbeleid zoals ze uitgewerkt werden in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Daarnaast wordt uitvoering gegeven aan de doelstellingen voor water en natuur zoals zij geformuleerd zijn in het geactualiseerd Sigmaplan. De waterrijke gronden vervullen een belangrijke rol als rustgebieden voor vogels.

De bestemmingen [...] waaronder 'zone voor ambachtelijke bedrijvigheid en KMO's' worden in voorliggend plan herbestemd om de rol van deze gebieden in die natuurlijke structuur te kunnen waarmaken.

In de vallei van de Lachenenbeek en Nete, waarbinnen het betreffende perceel gelegen is, zal het gebied ingericht worden met open water en rietvegetatie, als leefgebied voor roerdomp. Het ontwikkelen van het gebied als bedrijventerrein is hiermee niet verenigbaar. Ook het voorzien van aanlegkades en weginfrastructuur is binnen dit gebied niet aangewezen gelet op de ecologische waarde van het gebied.

Bovendien wordt de haalbaarheid van een transportroute niet aangetoond door bezwaarindiener.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot aanpassing van het plan.

10. De bezwaren, opmerkingen en adviezen met betrekking tot de omzetting van woongebied naar gemengd open ruimtegebied

In verschillende bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gevraagd om in het GRUP het woongebied volgens het gewestplan Mechelen niet te herbestemmen naar gemengd openruimtegebied. Er worden vragen gesteld naar de motivering van die herbestemming en wordt er gesteld dat de doelstellingen van het GRUP gerealiseerd kunnen worden zonder deze herbestemming.

De vragen gaan zowel over het niet overstromingsgevoelig karakter van het gebied, de natuurwaarde van het gebied en de aanwezige bebouwing en wegenis in de omgeving. Verder worden er ook vragen gesteld over de wenselijkheid van deze herbestemming gelet op de groeiende woonbehoefte en de schending van het gelijkheidsbeginsel aangezien andere percelen reeds bebouwd zijn.

Zoals in de toelichtingsnota is opgenomen is de doelstelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan tweeledig:

- *uitvoering gegeven aan de richtinggevende en bindende bepalingen het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) inzake de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur zoals nader uitgewerkt in de ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos in de regio Neteland;*

- *de realisatie van een aantal ingrepen rond waterbeheer, veiligheid en natuurdoelstellingen in de vallei van de Kleine Nete, zone Beneden-Nete mogelijk maken zoals vastgelegd in het geactualiseerd Sigmaphan.*

Het ruimtelijk uitvoeringsplan zet bebouwbare bestemmingen om in niet-bebouwbaar zones in functie van het behoud van de openruimte. Verder wordt met het plan het openruimtegebied gedifferentieerd in functie van het creëren van toegankelijk stadsrandgroen, de versterking van de bestaande natuurgebieden en de bescherming van het aanwezige cultuurhistorische erfgoed. Het plan legt de daarvoor noodzakelijke bestemmingen en stedenbouwkundige voorschriften vast op perceelsniveau.

De herbestemmingen in het RUP gaan dus verder dan enkel die percelen die binnen het geactualiseerd Sigmaphan, de signaalgebieden of overstromingsgevoelige gebieden liggen. Dit wordt ook verduidelijkt in hoofdstuk 7 van de toelichtingsnota over de verantwoording van het planvoorstel. Hierin wordt de ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos regio Neteland (de AGNAS-visie) verduidelijkt.

Bovendien maakt het GRUP de projecten rond het Landschapspark Pallieterland en het Sigmaproject juridisch mogelijk door de noodzakelijke bestemmingen en bijhorende stedenbouwkundige voorschriften vast te leggen. Binnen het 'Landschapspark Pallieterland', een grootschalig gebiedsgericht project waarbij aspecten van het Sigmaphan rond waterveiligheid en natuurontwikkeling, het stadsrandbos, toerisme en recreatie

werden geïntegreerd, behoren de betreffende percelen tot het deelgebied 'De Polder van Lier' waarbinnen een park bestaande uit onder andere grasland, kleine landschapselementen, bos en trage wegen, wordt voorzien voor de stad Lier wordt voorzien.

De gewenste ruimtelijke structuur van het GRUP is opgebouwd aan de hand van 4 ruimtelijke principes en gebaseerd op die AGNAS-visie. Voor gebieden 12 (waarin de percelen van bezwaarindieners gelegen zijn) geldt in hoofdzaak het ruimtelijk principe: *"het behoud van randstedelijke openruimtegebieden"*. Over dit ruimtelijk principe staat in de toelichtingsnota het volgende: *"Het openruimtegebied tussen de Ringehofwijk, de ring en de Ouderijstraat. Behoud van de openruimte nabij de stad staat voorop. Inrichtingsmaatregelen die in kader van het Landschapspark Pallieterland worden voorzien, zullen de belevingswaarde verhogen (bijv. avonturenpad) en de landschappelijke en ecologische kwaliteit ten goede komen vb. aanwezigheid van boomgaarden, versterken kleinschalige landschapselementen, aanplant bos, aanleg waterpartijen..."*

In de loop van het planningsproces werd de grens van het plangebied onderzocht en werd het plangebied beperkt tot de percelen die tot de open ruimte behoren. Dit werd ook verduidelijkt in de toelichtingsnota: *"In het plangebied worden deze percelen opgenomen die tot de open ruimte behoren, die overwegend nat zijn of die (potenties voor) ecologische en/ of erfgoedkwaliteiten inhouden. Percelen (al dan niet bebouwd) die een aaneensluitend geheel vormen met de het bebouwde weefsel worden niet opgenomen in het plangebied. De grens van het plangebied is bepaald op basis van kadastrale percelen."*

Het woongebied zoals voorzien door het gewestplan is deels bebouwd en verkaveld. De reeds bebouwde delen worden niet opgenomen binnen de plancontour van het voorliggende GRUP. De percelen van bezwaarindieners zijn niet bebouwd en behoren tot de open ruimte van de Beneden-Nete, meer bepaald tot de Polder van Lier. Het zijn watergevoelige, onbebouwde gebieden die grotendeels in gebruik zijn als grasland. Het gebied ten zuiden van de Ouderijstraat is opgenomen in het Sigmaproject. Functioneel en landschappelijk behoort het volledige gebied tot de vallei van de Nete.

Het gebied is opgenomen binnen het signaalgebied 'Polder van Lier – Anderstadt – Hof van Lachenen'. Signaalgebieden zijn nog niet ontwikkelde gebieden met een harde gewestplanbestemming (woongebied, industriegebied,...) die ook een functie kunnen vervullen in de aanpak van wateroverlast omdat ze kunnen overstromen of omdat ze omwille van specifieke bodemeigenschappen als een natuurlijke spons fungeren. Als na grondige analyse van een signaalgebied blijkt dat het risico op wateroverlast bij ontwikkelen van het gebied volgens de bestemming groter wordt dan beslist de Vlaamse Regering tot een vervolgtraject voor dat gebied. De Vlaamse Regering keurde op 31 maart 2017 de startnota voor het signaalgebied 'Polder van Lier – Anderstadt – Hof van Lachenen' goed. Daarin wordt geconcludeerd dat grote delen van het signaalgebied gekenmerkt worden door een grote overstromingskans. Voor het deelgebied waarin de betreffende percelen gelegen zijn, wordt gesteld dat het herbestemd moet worden als onderdeel van het Landschapspark Pallieterland, waarbij voldoende ruimte voor (extra) waterbuffering wordt voorzien.

De verkaveling en de wegenis die aansluit op het gebied werden begin jaren '90 aangelegd en bebouwd. De inzichten en de beleidsvisie op het gebied zijn sinds toen sterk gewijzigd, zoals uitgewerkt in de ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos in de regio Neteland (zie toelichtingsnota hoofdstuk 7). In het afbakeningsproces van het kleinstedelijk gebied Lier is de woonbehoefte onderzocht door de provincie Antwerpen en wordt aangetoond dat de taakstelling omtrent wonen behaald wordt zonder ontwikkeling van het betreffende woongebied. Het woongebied ten zuiden van de ring rond Lier ligt buiten de

afbakeningslijn. De stad Lier bevestigt die keuzes in haar gemeentelijk ruimtelijk structuurplan en stelt voor het woongebied ten zuiden van de ring rond Lier dat wonen begrensd moet worden. Dit gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplan geeft bijgevolg uitvoering aan bovenvermelde visies.

Uit bovenstaande redenering volgt dat de herbestemming van het 'woongebied' naar 'gemengd openruimtegebied' kadert binnen de visie en de doelstellingen van het plan en bijdraagt aan het natuurlijk milieu en het natuurlijke valleilandschap.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot aanpassing van het plan.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gesteld dat de plannende overheid een onteigeningsplan moet opmaken voor die percelen waarvoor het plan bebouwbare zones omzet naar gemengd openruimtegebieden. De overheid kan vervolgens het nodige doen om de nieuwe bestemming te realiseren. Dit kan niet worden opgelegd aan de betrokken particuliere eigenaar. Zulks vormt ontegensprekelijk een schending van het recht op het ongestoord genot van de eigendom in de zin van artikel I, eerste aanvullend Protocol bij het EVRM.

Er is geen onteigeningsplan dat deel uitmaakt van het voorliggende gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan. Indien dit nodig zou zijn voor de realisatie van het project beschikt de bevoegde instantie over eigen onteigeningsbevoegdheden. Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot een aanpassing van het GRUP.

11. De bezwaren, opmerkingen en adviezen met betrekking tot de omzetting van woonuitbreidingsgebied naar gemengd open ruimtegebied

In een bezwaar wordt enerzijds gesteld dat woonuitbreidingsgebieden kunnen aangesneden worden voor groepswoningbouw en voor sociale woonorganisaties en dat het betrokken gebied daarom behoort tot de juridische woonvoorraad. Anderzijds wordt gesteld dat de ruimtelijke behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten onvoldoende zijn afgewogen. Volgens het bezwaar is een bouwverbod voor de volledige zone niet verantwoordbaar op basis van visies uit de omzendbrief RO 2017/01 'ruimtelijk transformatiebeleid', het Witboek BRV dat inzet op het benutten van het groeipotentieel van goed gelegen kernen én artikel 1.1.4 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

In het bezwaar wordt gesteld dat er dient ingezet te worden op een 'groen-door-roodproject' waarbij 'groen' de primaire doelstelling is maar waarbij binnen strikte parameters ondersteunende stedelijke woonvoorzieningen en maatschappelijke voorzieningen toegelaten worden, zodanig dat gekomen kan worden tot een multifunctioneel stedelijk gebied, gekenmerkt door een overwegend open en natuurlijk karakter, met een hoofdrol als ecologische en recreatieve blauwgroene structuur, maar met een gevarieerde ondersteunende invulling met stedelijke functies en met zacht recreatief medegebruik en recreatieve verbindingen. Het bezwaarschrift verzoent de 'groene opgave' (boomgaard, bufferbos, recreatief water- en speelbos...) met een beperkte, lichtvoetige residentiële component, maatschappelijk vastgoed (volkstuinten in een aantrekkelijk groen kader) en kleinschalige ondersteunende voorzieningen (bv. gemeenschapshuis, ecologisch infocentrum,...) in een masterplan.

De afweging voor het al dan niet aansnijden van het woonuitbreidingsgebied in functie van wonen is onderzocht in het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan (PRUP) 'afbakening kleinstedelijk gebied Lier'. Voorafgaand aan dit PRUP werd de woonbehoefte bestudeerd en werd er een afweging gemaakt welke gebieden in aanmerking komen om omgezet te worden naar open ruimte en welke ontwikkeld kunnen worden. Daarbij werd

geconcludeerd dat er géén behoefte is om dit woonuitbreidingsgebied aan te snijden (dus voldoende aanbod in bestaand effectief woongebied) en er dus voor geopteerd wordt om dit gebied een groene bestemming te geven en te ontwikkelen als randstedelijk groengebied, waar er op niveau van het stedelijk gebied binnen de ring zeer weinig van is en dus een grote maatschappelijke behoefte aan is. Aangezien het woonuitbreidingsgebied gelegen is binnen de Netevallei heeft het gebied immers de potentie om de natuur van die vallei door te trekken tot de kern van Lier.

In kader van dit afbakeningsproces werd het betrokken gebied, 'Ouderijstraat' binnen de ring, aangeduid voor 'acties waterbeheersing'.

Ook in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van de stad Lier wordt binnen de woonprogrammatie aangegeven dat het woonuitbreidingsgebied ter hoogte van de Ouderijstraat niet aangesneden wordt.

De doelstelling van het voorliggende gewestelijke RUP is uitvoering geven aan de richtinggevende en bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) inzake de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur zoals nader uitgewerkt in de ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos in de regio Neteland voor het gebied Beneden-Nete in de gemeenten Lier en Duffel.

Het ruimtelijk uitvoeringsplan zet bebouwbare bestemmingen om in niet-bebouwbaar zones in functie van het behoud van de openruimte. Verder wordt met het plan het openruimtegebied gedifferentieerd in functie van het creëren van toegankelijk stadsrandgroen, de versterking van de bestaande natuurgebieden en de bescherming van het aanwezige cultuurhistorische erfgoed.

Bovendien keurde de Vlaamse Regering op 31 maart 2017 de startnota voor het signaalgebied 'Ouderijstraat' goed. Daarin wordt geconcludeerd dat het signaalgebied deels effectief overstromingsgevoelig is en dat een nieuwe functionele invulling van het gebied gerealiseerd wordt via het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan dat in het kader van de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur opgemaakt wordt voor het gebied in afstemming met het 'Landschapspark Pallieterland', een gezamenlijk initiatief van de stad Lier en het ANB.

In hoofdstuk 7 van de toelichtingsnota van het voorliggende RUP wordt de visie en de gewenste ruimtelijke structuur van het gebied verduidelijkt. De gewenste ruimtelijke structuur is gebaseerd op 4 ruimtelijke concepten, waarbij het concept '*Behoud van randstedelijke openruimtegebieden*' van toepassing is op het betreffende woonuitbreidingsgebied. Voor deze zone wordt dit als volgt verduidelijkt: "*Het openruimtegebied tussen de ring en de stad Lier zal ook invulling geven aan het Landschapspark Pallieterland. Het gebied wordt gevrijwaard van verdere bebouwing, zodat het zijn functie als openruimtegebied binnen de stad kan behouden. Daarnaast zal het zijn rol vervullen als randstedelijk groen, met bvb. de inrichting van stadstuinen.*"

De optie om het betreffende woonuitbreidingsgebied om te zetten naar een gemengd open ruimtegebied werd dan ook weloverwogen genomen en kadert binnen de ruimtelijke visie van zowel het gewestelijke, provinciale als gemeentelijke niveau.

Het masterplan zoals voorgesteld door verzoeker voorziet, buiten een ruime groenzone, ook woningen. Aangezien echter is aangetoond dat de woonbehoefte binnen het kleinstedelijk gebied Lier kan opgevangen worden zonder aansnijding van dit woonuitbreidingsgebied, kan ook een gedeeltelijke ontwikkeling in functie van wonen niet gemotiveerd worden.

Het bezwaar leidt niet tot een aanpassing van het GRUP.

In een aantal bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt bezwaar aangetekend tegen de herbestemming van een aantal percelen gelegen in woonuitbreidingsgebied naar gemengd openruimtegebied. Er wordt gesteld dat de percelen rechtstreeks gesitueerd zijn aan de openbare weg, in de onmiddellijke omgeving van reeds verkavelde percelen en op korte afstand van bestaande bebouwing bestemd als opvangtehuis; dat de percelen niet gesitueerd zijn in de onmiddellijke omgeving van de Nete en geen drassig karakter bezitten; dat ze niet lager gelegen zijn dan de bestaande bebouwing in de omgeving.

De zuidelijke (laagstgelegen) helft van het betrokken perceel is door de waterloopbeheerder aangeduid als effectief overstroomd. Bijkomend is het perceel wel degelijk lager gelegen dan de omringende bebouwde zones, is het bodemtype op deze locatie nat zandleem, is het gelegen in woonuitbreidingsgebied (en dus niet in onmiddellijk aansnijdbaar woongebied) en is de Ouderijstraat hier geen uitgeruste wegenis.

De aanduiding van het gebied voor herbestemming is dan ook niet enkel gebaseerd op de aanduiding als overstromingsgevoelig gebied, maar ook in functie van het vrijwaren van open ruimte voor de creatie van het landschapspark Pallieterland.

Voor de motivering betreffende de visie voor de herbestemming van het woonuitbreidingsgebied naar gemengd open ruimtegebied is wordt naar het hier boven behandelde bezwaar verwezen.

De bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot een aanpassing van het GRUP.

12. De bezwaren, opmerkingen en adviezen met betrekking tot de milieubeoordeling

Onderzoek tot milieueffectrapportage (verder onderzoek tot MER genaamd), criterium kleine wijziging t.a.v. de bestaande toestand wordt niet aanvaard

Verschillende bezwaren, opmerkingen en adviezen gaan over het onderzoek tot milieueffecten en meer bepaald over de motivering waarom bepaalde bestemmingswijzigingen kunnen beschouwd worden als "kleine wijziging" en daardoor niet plan-MER-plichtig zijn.

De verzoekers stellen dat het motiveren van die "kleine wijziging" op basis van het bevestigen van de feitelijke toestand onvoldoende is en dat een plan-MER-screening een vergelijking moet maken tussen de bestaande planvoorschriften en de toekomstige planvoorschriften (hiervoor wordt verwezen naar RvS 1 februari 2013, nr. 222.344, Vekemans; RvS 24 juni 2016, nr. 235.218, Santerra). De bezwaarindieners zijn van oordeel dat er geen sprake kan zijn van een "kleine wijziging" aangezien het om een essentiële wijziging gaat wanneer planologisch bebouwbaar gebied wordt omgezet naar planologisch onbebouwbaar gebied.

De omzendbrief van 1 december 2007 betreffende de milieueffectbeoordeling van plannen en programma's stelt *"Of er sprake is van een 'klein gebied op lokaal niveau' of een 'kleine wijziging' moet steeds geval per geval worden getoetst, daardoor werd er niet voor geopteerd een concrete definitie van deze begrippen te geven. Een kleine wijziging is een wijziging die van die aard is dat het geen substantiële of essentiële verandering van de milieueffecten ten gevolge van de uitvoering van het plan of programma zou kunnen veroorzaken."*

De verzoekers die over dit aspect opmerkingen maken, maken meer bepaald bezwaar over de volgende bestemmingswijzigingen: gebied voor ambachtelijke bedrijven en KMO's → natuurgebied, woonuitbreidingsgebied → gemengd openruimtegebied, parkgebied en bosgebied → gemengd open ruimtegebied met cultuurhistorische waarde.

In het onderzoek tot milieueffectrapportage zoals opgenomen in de toelichtingsnota van het voorliggende GRUP staat dat het bij de hierboven vermelde bestemmingswijzigingen om een 'kleine wijziging' gaat omwille van volgende redenen:

- *De herbestemming van 'gebied voor ambachtelijke bedrijven en KMO's' naar 'natuurgebied' (gebied 1 en deels gebied 3). Deze wijziging is gebaseerd op de bestaande ecologische waarden van de zones en hun ligging in de vallei van de Lachenebeek en Nete. Het gebied bestaat uit bos- en/ of oevervegetatie en is niet ontwikkeld als gebied voor ambachtelijke bedrijven en KMO's."*
- *De herbestemming van 'woonuitbreidingsgebied' naar 'gemengd open ruimtegebied' (gebied 13). Deze wijziging is gebaseerd op het behoud van de openruimte en de bestaande landschappelijke kenmerken van het gebied (onderdeel van het landschapspark Pallieterland). Het betreft een nat gebied en is lager gelegen dan de reeds ontwikkelde woongebieden ten noord-westen en helt af richting Grote Gete. Het gebied is deels effectief overstromingsgevoelig (opgenomen binnen het signaalgebied Ouderijstraat) en is niet ontwikkeld als woongebied.*
- *De herbestemming van 'parkgebied' naar 'gemengd openruimtegebied met cultuurhistorische waarde' (gebied 8, deels gebied 9). Dit zijn wijzigingen tussen openruimtebestemmingen waarbij de stedenbouwkundige voorschriften slechts beperkt verschillen. Het betreft de gebieden Hof van Lachenen, Kasteel van Ringenhof en het domein Anderstadt. In deze gebieden staat het behoud van het (bouwkundig) erfgoed voor op.*
- *De herbestemming van 'bosgebied' naar 'gemengd openruimtegebied' of naar 'gemengd openruimtegebied met cultuurhistorische waarde' (gebied 11 en deels gebied 9). Deze gebieden zijn grotendeels in landbouwgebruik (grasland en akkerbouw) en niet bebost. Het betreft bijgevolg een wijziging tussen openruimtebestemmingen die meer aanleunt bij de bestaande toestand.*

Aangezien er zich in de huidige toestand geen aanzienlijke milieueffecten voordoen, en het plan de huidige toestand wil bestendigen of beperkt wijzigen, dan zal de uitvoering van het plan geen substantiële of essentiële veranderingen veroorzaken.

Het arrest waar naar verwezen wordt, gaat niet in op het gebruik van de criteria voor "een kleine wijziging", maar de referentie die moet gebruikt worden om de effecten te beschrijven en te beoordelen. In se moet er altijd een beoordeling gebeuren t.a.v. de principiële referentie van het bestaande plan, en bijkomend ook een feitelijke toets (vooral van belang als de feitelijke toestand kwetsbaarder is dan de planologische). Voor dit RUP zijn beide van belang, en zijn ook zo toegepast in de MER-onderzoek.

De bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot een aanpassing van het GRUP.

Onderzoek tot MER, ontbreken van een alternatievenonderzoek

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gesteld dat er geen alternatieven, ook niet het nulalternatief, zijn onderzocht. Men stelt dat, aangezien het onderzoek zich louter beperkt tot een beschrijving van de bestaande toestand en de mogelijkheden die de herbestemming biedt, het in strijd is met art. 427 §1 van het MER-decreet. Ook de motivering zoals opgenomen in de toelichtingsnota onder 8.2.3 die stelt dat er geen alternatieven zijn aangereikt ingevolge enerzijds het actuele grondgebruik en anderzijds een 'ruimtelijke visie' is geen afdoende grondslag voor het niet doorvoeren van een alternatievenonderzoek. Hiervoor wordt verwezen naar het arrest van de Raad van State van 13 januari 2015, nr. 229.803, Marië, dat stelt als volgt: "Door reeds in het kader van de mer-screening voorrang te verlenen aan de gemaakte beleidsoptie, wordt aan het artikel 4.1.1, § 1, 7°, DABM, volgens hetwelke de analyse en evaluatie van de te verwachten gevolgen voor mens en milieu in hun onderlinge samenhang principieel in een plan-MER dient te gebeuren, voorbijgegaan."

In een plan-MER wordt verplicht een volwaardig alternatievenonderzoek gevoerd van de redelijke alternatieven, zijnde de alternatieven die voldoen aan de doelstelling van het plan. In een onderzoek tot milieueffectbeoordeling ligt dat anders, vermits er onderzocht worden en aangetoond wordt dat er geen aanzienlijke milieueffecten zijn, heeft een alternatievenonderzoek ook geen expliciete meerwaarde, tenzij in specifieke gevallen waar dit uit het onderzoek zou blijken, hetgeen in voorliggen GRUP niet gebleken is in het onderzoek. De regelgeving bepaalt dat indien een initiatiefnemer echter, in het gevoerde proces, bepaalde alternatieven heeft overwogen, dat deze kort beschreven moeten worden met de motieven als ze niet zijn weerhouden. De eventueel nog resterende redelijke alternatieven moeten uiteraard beschreven en beoordeeld worden in het MER. In het voorliggende GRUP is voldaan aan de decretale regels ter zake.

Het masterplan dat wordt voorgesteld in een bezwaar, was tijdens het onderzoek tot MER van het voorliggende GRUP niet gekend. Bovendien voldoet het niet aan de doelstellingen van voorliggend GRUP (zie motivering hier boven).

De passage uit het arrest van 13 jan 2015 is enigszins uit de context gehaald: de voorafgaande zin luidt: "Luidens het algemeen besluit van de screeningsnota (randnummer 3.7) weegt het vrijwaren van de betreffende bebouwing niet op tegen de voorziene inrichting van de site. Aldus wordt in de screeningsnota, weze het op gemotiveerde wijze, een belangenafweging gemaakt tussen, enerzijds, het behoud van de waardevol geachte gebouwen en, anderzijds, de voorziene inrichting in functie van de in het GRUP vooropgestelde ruimtelijke opties." In die screening werd het betreffende effect dus niet beoordeeld. Dit argument speelt dus in het kader van de effectbeoordeling, niet op niveau van de (redelijke) alternatieven waarvan enkel in een plan-MER desgevallend ook de effecten moeten onderzocht worden.

De bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot een aanpassing van het GRUP.

Onderzoek tot MER, onderzoek van de sociaaleconomische effecten en welzijnseffecten en het aspect stoffelijke goederen

In een bezwaar wordt gesteld dat binnen de discipline 'mens' van de plan-mer-screening geen aandacht wordt besteed aan de sociaaleconomische effecten van het verdwijnen van een van de laatste inbreidingsmogelijkheden in de compacte binnenstad op korte en langere termijn én van het effect van de bijkomende druk op suburbane gebieden. Ook de financiële gevolgen van de planologische maatregelen of de milieueffecten op de 'stoffelijke goederen' worden niet bestudeerd in het onderzoek.

Economische of financiële gevolgen maken strikt genomen geen onderdeel uit van het milieueffectenonderzoek.

Het milieuonderzoek gaat na of er relevante gevolgen zijn t.a.v. het milieu en de gezondheid van de mens. De relevante impact ten aanzien van de mens werd voldoende beschreven en beoordeeld in de screening. Het plan leidt niet tot een (aanzienlijke) wijziging in sociaal-organisatorische aspecten (ruimtelijk) of een wijziging in omgevingskwaliteit (lucht, geluid, wateroverlast, verkeerslast, ...) met relevante neerslag op de gezondheid van de mens.

Het onderzoek tot MER wordt gesteld deze herbestemming geen significant negatieve milieueffecten voor de discipline 'mens en ruimte' heeft omwille van de volgende motivering:

"Planologisch is er door de herbestemming van 'woon(uitbreidings)gebied' naar 'gemengd openruimtegebied' mogelijks een verlies in functie van wonen. In het afbakeningsproces van het kleinstedelijk gebied Lier is de woonbehoefte onderzocht door de provincie Antwerpen en wordt aangetoond dat de taakstelling omtrent wonen behaald wordt zonder

ontwikkeling van de betreffende woon(uitbreidings)gebieden. Voor het woonuitbreidingsgebied Ouderijstraat wordt expliciet gekozen om dit niet als aanbod voor stedelijk wonen te behouden omwille van waterbeheersing. Het woongebied ten zuiden van de ring rond Lier ligt buiten de afbakeningslijn. De stad Lier bevestigt die keuzes in haar gemeentelijk ruimtelijk structuurplan [...]. Dit plan geeft bijgevolg uitvoering aan bovenvermelde visies. Gezien het oprichten van nieuwe gebouwen, zoals woningen uitgesloten is, worden er geen nieuwe of bijkomende mobiliteitsgenererende activiteiten verwacht. De mobiliteitsgeneratie die gelinkt is aan de laagdynamische recreatieve activiteiten zal beperkt zijn en er wordt tevens in situ parkeergelegenheid voorzien. Aangezien de woon(uitbreidings)gebieden achterin gelegen zijn, nat zijn en opgenomen binnen de signaalgebieden is een ontwikkeling in functie van wonen niet meer aangewezen. De aanwezige landbouwfunctie in zowel de 'woon(uitbreidings)gebieden' [...] wordt bestendigd door de herbestemming naar 'gemengd openruimtegebied'."

Het feit dat het eigendomsrecht grondwettelijk beschermd is, staat los van de milieueffectbeoordeling. Milieueffectbeoordeling betreft het beoordelen van de mogelijk aanzienlijke effecten van het plan op het milieu, onder meer van de mogelijke effecten op stoffelijke goederen. Het effect op een recht van een persoon op stoffelijke goederen (eigendomsrecht) is geen milieueffect.

Volgens het besluit (12 oktober 2007) wordt het aspect stoffelijke goederen ingedeeld bij landschap, cultureel erfgoed, met inbegrip van architectonisch en archeologisch erfgoed. Onder stoffelijke goederen kunnen diverse erfgoed(waardige) elementen verstaan worden. In het onderzoek tot MER wordt gesteld dat "er redelijkerwijze kan gesteld worden dat de herbestemming van 'woon(uitbreidings)gebied' naar 'gemengd openruimtegebied' een positief milieueffect heeft voor de discipline 'landschap, onroerend erfgoed en archeologie'."

Dit bezwaar leidt niet tot een aanpassing van het GRUP.

Plan-MER, alternatievenonderzoek

In een aantal bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gesteld dat bij de opmaak van de plan-MER onvoldoende onderzocht werd of er geen andere oplossingen mogelijk waren zoals het inrichten van het natuurgebied zonder het opstuwen van water. Door de uitbreiding van het plangebied ten opzichte van het gebied onderzocht in de plan-MER wordt neemt de vrees toe dat het opstuwen van water zal leiden tot een verhoging van het grondwater in de onmiddellijke omgeving.

In een plan-MER wordt verplicht een volwaardig alternatievenonderzoek gevoerd van de redelijke alternatieven, zijnde de alternatieven die voldoen aan de doelstelling van het plan en die technisch/ ruimtelijk haalbaar zijn. De vragen naar alternatieven die aangereikt werden tijdens de inspraakperiode van de plan-MER zijn behandeld in de richtlijnen (PLMER-219-RL van 22 december 2015, paragraaf 3) en de plan-MER. In een onderzoek tot milieueffectbeoordeling ligt dat anders, vermits er onderzocht worden en aangetoond wordt dat er geen aanzienlijke milieueffecten zijn, heeft een alternatievenonderzoek ook geen expliciete meerwaarde, tenzij in specifieke gevallen waar dit uit het onderzoek zou blijken, hetgeen in voorliggen GRUP niet gebleken is in het onderzoek. De regelgeving bepaalt dat indien een initiatiefnemer echter, in het gevoerde proces, bepaalde alternatieven heeft overwogen, dat deze kort beschreven moeten worden met de motieven als ze niet zijn weerhouden. De eventueel nog resterende redelijke alternatieven moeten uiteraard beschreven en beoordeeld worden in het MER. In het voorliggende GRUP is voldaan aan de decretale regels ter zake.

In de richtlijnen werd over deze inspraakreacties het volgende gezegd:

Vanuit de inspraak wordt een inrichting tot natuurgebied gevraagd voor de Polder van Lier, die geen verhoging van de waterstand vereist, met behoud van de maximale bescherming tegen overstromingen en behoud huidige recreatief medegebruik. Dit alternatief kan de doelstelling van het plan niet volledig vervullen (zijnde creatie van habitat voor Roerdomp) en wordt dus niet als een redelijk alternatief weerhouden. De maximale bescherming tegen overstromingen is ook een doelstelling van voorliggend plan. Het voorstel vanuit de inspraak volgt vanuit een aantal bezorgdheden die ook zullen onderzocht worden in het MER. Het MER zal in de eindconclusie moeten kunnen aantonen dat het voorliggend plan een haalbaar plan is voor het leefmilieu.

In het plan-MER wordt dit alternatief niet weerhouden en wordt dit als volgt gemotiveerd: *"Zonder verhoging van de grondwaterstand kan de doelstelling van het plan in deze zone, nl. de creatie van habitat met riet en open water voor o. a. roerdomp, niet vervuld worden. Dit alternatief wordt daarom niet weerhouden.*

Daarnaast dient opgemerkt te worden dat het geactualiseerde Sigmaplan naast een natuurdoelstelling ook een veiligheidsdoelstelling heeft. Het maximaal beschermen van de omgeving tegen overstromingen is met andere woorden ook het doel van voorliggend plan. Het recreatief medegebruik blijft behouden op de dijken." "Voor wat betreft de veiligheidscomponent van het geactualiseerde Sigmaplan werden in voorbereidende analyses een omgevingsanalyse en sectorale analyse opgesteld, en werden zoekzones en potentiële overstromingsgebieden afgebakend."

Voor de uitvoering van de werken in het kader van het Sigmaplan moet bovendien een omgevingsvergunning worden aangevraagd. Dit zijn aspecten die niet tot de inhoud van het ruimtelijk uitvoeringsplan behoren omdat ze zich situeren op het schaal- en detailniveau van de concrete uitvoeringsplannen of onder sectorale regelgeving vallen.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven geen aanleiding tot aanpassingen aan het GRUP.

Signaalgebieden

In een aantal bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gesteld dat de startbeslissingen die door de Vlaamse Regering werden genomen over de signaalgebieden 'Polder van Lier - Anderstadt - Hof van Lachenen' en 'Ouderijstraat' geen juridisch bindende waarde hebben en daardoor niet als motivering voor het RUP kunnen dienen. Er wordt als bijkomend argument aangehaald dat die beslissingen werden genomen zonder alternatievenonderzoek en zonder effectenbeoordeling. Bovendien wordt vastgesteld dat het signaalgebied 'Ouderijstraat' slechts voor een deel gelegen is in overstromingsgevoelig gebied en niet in van nature overstroombaar gebied. Dat er bijgevolg vanuit het integraal waterbeleid geen noodzaak is om het gebied op te nemen als signaalgebied.

Signaalgebieden zijn nog niet ontwikkelde gebieden met een harde ruimtelijke bestemming (vb. woonuitbreidingsgebied, industriegebied...) die ook een functie kunnen vervullen in de aanpak van wateroverlast, omdat ze kunnen overstromen of omdat ze omwille van specifieke bodemeigenschappen als een natuurlijke spons fungeren.

Het gaat om gebieden met een mogelijke tegenstrijdigheid tussen de huidige bestemmingsvoorschriften en de belangen van het watersysteem. Als na grondige analyse van een signaalgebied blijkt dat het risico op wateroverlast bij ontwikkelen van het gebied volgens de bestemming toeneemt, dan beslist de Vlaamse Regering tot een vervolgtraject voor dat gebied. De startbeslissingen zijn onderzocht in samenspraak met de gemeenten en provincies en weerspiegelen een gedragen beleidskeuze. Deze beleidskeuze wordt door de herbestemmingen in dit RUP juridisch vastgelegd en de milieueffecten werden binnen dit planningsproces onderzocht conform het generieke spoor volgens de

VCRO. Beide signaalgebieden komen bovendien overeen met de visie van het RUP om de openruimtegebieden langsheen de Beneden-Nete en de Lachenebeek te vrijwaren van bebouwing.

De bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot een aanpassing van het GRUP.

Plan-MER

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen worden bezwaren herhaald die geformuleerd werden in het kader van inspraak op de kennisgevingsnota bij de opmaak van het plan-MER omdat ze niet correct beoordeeld en/of onvoldoende onderzocht zouden zijn. Volgens verzoekers worden deze onvolkomenheden verder gezet in het ontwerp GRUP.

Alle elementen die aangereikt werden tijdens de inspraakperiode van de plan-MER werden afgewogen op relevantie in functie van het onderzoek in de plan-MER. De neerslag van deze evaluatie is terug te vinden in de beslissing van de dienst MER, zijnde de richtlijnen van 22 december 2015.

De effectbespreking in een plan-MER focust zich op de permanente (negatieve) effecten die het gevolg kunnen zijn van de uitvoering van een plan (exploitatiefase). De aanlegfase van een project die past binnen dit plan maakt enkel deel uit van het plan-MER als hieruit ook permanent (aanzienlijke) negatieve effecten kunnen volgen die een maatregel vereisen op planniveau.

Voor de effectbeschrijving en -beoordeling werd in het plan-MER vertrokken van concept-inrichtingsplannen. De exacte inrichting van de gebieden zal pas gekend zijn nadat bijkomende onderzoeken in het kader van het technisch ontwerp zijn afgerond. Voor de effectbeoordeling op planniveau werd uitgegaan van een worst-case benadering, er werd m.a.w. nog geen rekening gehouden met allerhande maatregelen die bij de projectuitvoering kunnen genomen worden.

Waar er reeds inzicht of gegevens voorhanden waren omtrent de aanlegfase, werden deze gebruikt voor een eerste evaluatie van mogelijke negatieve effecten tijdens de aanlegfase, en dit in functie van het detecteren van aandachtspunten voor de projectfase. Vooral aspecten als grondverzet en het bijhorende transport zijn van die aard dat een eerste inschatting op planniveau nodig is. Niet alle effecten die volgen uit de aanlegfase komen bijgevolg aan bod in de plan-MER, gezien dit tijdelijke en/of lokale effecten betreffen.

Het definitieve plan-MER houdt rekening met de richtlijnen, en dus ook de inspraakreacties, waardoor de dienst MER op 4 juli 2017 heeft geoordeeld dat het onderzoek voldoende en correct gevoerd is en het plan-MER werd goedgekeurd.

In de toelichtingsnota van het GRUP zijn de conclusies van het plan-MER en de voorgestelde milderende maatregelen in het plan-MER op planniveau opgenomen.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot aanpassing van het GRUP.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen stellen de verzoekers dat aspecten zoals een toename van muggen, het risico op overstromingen, de verstoring van de privacy tijdens de exploitatiefase, de benadeling door grondinname, de aantasting van de leefomgeving en geluidsoverlast tijdens de exploitatiefase onvoldoende onderzocht zijn. Volgens de bezwaren horen die aspecten niet onder de onderzoeksdiscipline 'Mens – Ruimte en Mobiliteit', maar vereisen ze een volwaardig apart effectenonderzoek. Volgens verzoekers kunnen er qua hinder voor de mens wel degelijk potentieel negatieve effecten verwacht worden.

In de conclusies van het plan-MER, die opgenomen zijn in de toelichtingsnota bij het GRUP, worden deze aspecten beknopt opgenomen onder de discipline 'Mens – Ruimte en Mobiliteit'. In het definitieve plan-MER 'Aanleg van overstromingsgebieden in het kader van het geactualiseerde Sigmaphan – Cluster Nete en Kleine Nete' dat toegevoegd is in bijlage bij het GRUP worden deze aspecten echter uitvoerig onderzocht.

In de definitieve plan-MER werd gevolg gegeven aan de richtlijnen die opgemaakt werden ten gevolge van de inspraakreacties omtrent betreffende hinderaspecten. Zo wordt onder andere de toename van muggen door vernatting onderzocht onder de discipline Fauna en Flora én onder de discipline mens.

Ook de wijziging van het risico op overstroming wordt onderzocht onder de discipline water en onder de discipline mens.

De gevolgen tijdens de inrichtingsfase (geluidsverstoring, grondinname, impact op landbouw, verstoring privacy, verkeersveiligheid) worden onderzocht onder de discipline Geluid en Trillingen. Voor de discipline mens worden de volgende effecten bestudeerd in de aanlegfase op planniveau: de verkeersgeneratie en toegankelijkheid (effectgroep ontsluiting), de hinder en (verkeers)veiligheid (effectgroep hinder, veiligheids- en gezondheidsaspecten). Voor de andere effecten worden geen significante effecten verwacht die tijdens de aanlegfase.

De gebruikskwaliteit en wijziging leefomgeving worden onderzocht onder de discipline mens en de gevolgen tijdens de exploitatie (geluidsverstoring door rooien van bomen) worden onderzocht onder de discipline Geluid en Trillingen en onder de discipline mens.

De dienst MER oordeelde dan ook dat de door verzoeker aangehaalde problemen in het plan-MER grondig besproken en onderzocht zijn.

Bovendien worden op het niveau van het ruimtelijk uitvoeringsplan wel de randvoorwaarden en het ruimtegebruik bepaald, maar wordt geen uitspraak gedaan over de aanlegfase, de concrete uitvoeringstechnieken en uitvoeringsmodaliteiten.

De omgevingsvergunning is het geëigende instrument voor het opleggen van maatregelen en voorwaarden voor het vermijden van hinder en dus niet het ruimtelijk uitvoeringsplan. Het plan kan, waar nodig, wel maatregelen bevatten om tijdelijke en permanente hinder te voorkomen voor zover daarover reeds informatie beschikbaar zou zijn in de planfase. Maatregelen die betrekking hebben op de uitvoeringsmodaliteiten van de aanlegwerken, sommige met een tijdelijk karakter, en de concrete inrichting van het gebied zullen in detail en concreet beoordeeld worden op basis van de concrete aanpak zoals zal blijken in de aanvraag tot het bekomen van een omgevingsvergunning. Deze aanvraag zal desgevallend ook vergezeld zijn van een project-MER waarin deze maatregelen verder gedetailleerd uitgewerkt worden. In de vergunning zelf zullen concrete randvoorwaarden voor de uitvoering worden vastgelegd, voor zover de maatregelen noodzakelijk blijken en over de omgevingsvergunningen met de bijbehorende maatregelen en modaliteiten voor het vermijden van hinder zal ook publieke inspraak plaatsvinden. De te nemen maatregelen betrekking kunnen hebben bijvoorbeeld op hinder door trillingen en geluid, visuele hinder en privacy, overleg met bewoners en betrokkenen, uitvoeringstechnieken, plaatsen van peilbuizen om de grondwaterstand op te volgen, monitoring van schadelijke diersoorten en beheersmaatregelen zoals het tijdelijk onder water zetten of net droogleggen van locaties.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven derhalve geen aanleiding tot aanpassingen aan het voorliggend plan.

In een aantal bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gesteld dat er onvoldoende aandacht is in het plan-MER voor de impact van de herbestemming op de bodem en de

grondwaterstand van de nabijgelegen percelen, waarop het kasteel Ringenhof en de aanpalende verkaveling gesitueerd is.

De impact van het plan op de grondwaterstand buiten het plangebied wordt in het plan-MER besproken in het hoofdstuk 'wijziging van de grondwaterkwaliteit' onder de discipline Water.

Volgende milderende maatregelen worden vermeld: *"het maximaal hanteren van methoden van natuurtechnische milieubouw (NTMB) en het opvolgen van de grondwaterpeilen voor en na de installatie van de maatregelen."*

Het voorliggende gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan doet geen uitspraak over het wijzigen van de grondwaterstand. De betrokken gebieden worden in het ruimtelijk uitvoeringsplan opgenomen met een bestemming natuurgebied.

De stedenbouwkundige voorschriften voor de bestemming natuurgebied en de daaraan gekoppelde bepalingen over waterbeheer garanderen in voldoende mate dat bij vergunningsaanvragen voor het wijzigen van de grondwaterstand een concrete afweging gemaakt kan worden door de vergunningverlenende overheid om het waterbergend vermogen van rivier- en beekvalleien te behouden en herstellen, het beheersen van overstromingen, het voorkomen van wateroverlast in voor bebouwing bestemde gebieden en het gebruik van technieken van natuur-technische milieubouw.

Op het niveau van het ruimtelijk uitvoeringsplan worden wel de randvoorwaarden en het ruimtegebruik bepaald, maar wordt geen uitspraak gedaan over de aanlegfase, de concrete uitvoeringstechnieken en uitvoeringsmodaliteiten. In het algemeen kan gesteld worden dat de hinder als gevolg van de aanleg zowel in omvang als in tijd zo veel als mogelijk wordt vermeden. Het vermijden van wateroverlast voor omliggende woningen, parken en tuinen is bovendien een verplichting die opgelegd wordt door de milieuwetgeving en de omgevingsvergunning is het geëigende instrument voor het opleggen van maatregelen en voorwaarden voor het vermijden van hinder en dus niet het ruimtelijk uitvoeringsplan. Het plan kan, waar nodig, wel maatregelen bevatten om tijdelijke en permanente hinder te voorkomen voor zover daarover reeds informatie beschikbaar zou zijn in de planfase. De maatregelen die betrekking hebben op de uitvoeringsmodaliteiten van de aanlegwerken, sommige met een tijdelijk karakter, en de concrete inrichting van sigmawerken, in detail en concreet zullen beoordeeld worden op basis van de concrete aanpak zoals zal blijken in de aanvraag tot het bekomen van een omgevingsvergunning. Deze aanvraag zal desgevallend ook vergezeld zijn van een project-MER waarin deze maatregelen verder gedetailleerd uitgewerkt worden. In de vergunning zelf zullen concrete randvoorwaarden voor de uitvoering worden vastgelegd, voor zover de maatregelen noodzakelijk blijken en over de omgevingsvergunningen met de bijbehorende maatregelen en modaliteiten voor het vermijden van hinder zal ook publieke inspraak plaatsvinden. De te nemen maatregelen kunnen betrekking hebben bijvoorbeeld op het opvolgen van de grondwaterpeilen en het doorvoeren van eventuele optimalisaties door verlagen van lokaal drainagepeil in de aandachtsgebieden of verminderen van stuwpeil in het plangebied.

Het ruimtelijk uitvoeringsplan legt de concrete inrichting van deze natuurgebieden niet vast. Dit moet uitgewerkt en onderbouwd worden in de vergunningsaanvragen vanuit de initiatiefnemer die de natuurontwikkeling zal realiseren.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot aanpassing van het GRUP.

In een aantal bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gesteld dat binnen de discipline geluid en trillingen de effecten voor de woonwijk "Ringenhofwijk" en het kasteel Ringenhof

niet worden onderzocht. Zo wordt de bezorgdheid geuit dat door het rooien van bomen het geluidsscherp naar de ring wegvalt.

Het plan-MER onderzoekt onder de discipline Geluid en trillingen de effecten zowel de impact van de werken tijdens de aanlegfase als tijdens de exploitatiefase. Dit onderzoek wordt gevoerd voor onder andere de omliggende woningen aan de Ouderijstraat, Ringenhofweg, Anderstadt en aan het "Hof van Lachenen". Tijdens de aanlegfase zal er significante geluidshinder optreden voor de omliggende woningen. Tijdens de exploitatiefase stelt het plan-MER dat er geen significante geluidsverandering waar te nemen is na het rooien van de bomen.

Op het niveau van het ruimtelijk uitvoeringsplan worden wel de randvoorwaarden en het ruimtegebruik bepaald, maar wordt geen uitspraak gedaan over de aanlegfase, de concrete uitvoeringstechnieken en uitvoeringsmodaliteiten. In het algemeen kan gesteld worden dat de hinder als gevolg van de aanleg zowel in omvang als in tijd zo veel als mogelijk wordt vermeden. Het vermijden van geluidshinder van een werf is bovendien een verplichting die opgelegd wordt door de milieuwetgeving en de omgevingsvergunning is het geëigende instrument voor het opleggen van maatregelen en voorwaarden voor het vermijden van hinder en dus niet het ruimtelijk uitvoeringsplan. Het plan kan, waar nodig, wel maatregelen bevatten om tijdelijke en permanente hinder te voorkomen voor zover daarover reeds informatie beschikbaar zou zijn in de planfase. De maatregelen die betrekking hebben op de uitvoeringsmodaliteiten van de aanlegwerken, sommige met een tijdelijk karakter, en de concrete inrichting van sigmawerken, in detail en concreet zullen beoordeeld worden op basis van de concrete aanpak zoals zal blijken in de aanvraag tot het bekomen van een omgevingsvergunning. Deze aanvraag zal desgevallend ook vergezeld zijn van een project-MER waarin deze maatregelen verder gedetailleerd uitgewerkt worden. In de vergunning zelf zullen concrete randvoorwaarden voor de uitvoering worden vastgelegd, voor zover de maatregelen noodzakelijk blijken en over de omgevingsvergunningen met de bijbehorende maatregelen en modaliteiten voor het vermijden van hinder zal ook publieke inspraak plaatsvinden. De te nemen maatregelen kunnen betrekking hebben bijvoorbeeld op het gebruik van de meest geluidsarme technieken, het toepassen van gerichte werktijden en minimale werkingsduur, het op de hoogte brengen van omwonenden op voorhand bij aanvang van geluidsbelastende werkzaamheden.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven derhalve geen aanleiding tot aanpassingen aan het voorliggend plan.

In een aantal bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gesteld dat de geplande wijzigingen kaderen in het creëren van bijkomende habitat voor de roerdomp en dat dit biotoopverlies voor andere soorten tot gevolg zal hebben.

Het voorliggend gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan maakt de realisatie van natuurgebieden mogelijk in functie van specifieke natuurdoelen maar doet geen bindende uitspraak over het creëren van een specifieke habitat. De betrokken gebieden worden in het ruimtelijk uitvoeringsplan opgenomen met een bestemming natuurgebied.

De stedenbouwkundige voorschriften voor de bestemming natuurgebied en de daaraan gekoppelde bepalingen van het natuurdecreet inzake het (natuur)vergunningsplichtig zijn van het wijzigingen van vegetaties en landschapselementen garanderen in voldoende mate dat bij vergunningsaanvragen voor het wijzigen van bestaande vegetaties en kleine landschapselementen een concrete afweging gemaakt kan worden door de vergunningverlenende overheid om het behoud van bestaande waardevolle vegetaties of

kleine landschapselementen waarbij het behoud van deze natuur- en landschapselementen waar nodig of nuttig gegarandeerd kan worden.

Het ruimtelijk uitvoeringsplan legt de concrete inrichting van deze natuurgebieden niet vast. Dit moet uitgewerkt en onderbouwd worden in de vergunningsaanvragen vanuit de initiatiefnemer die de natuurontwikkeling zal realiseren.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven derhalve geen aanleiding tot aanpassingen aan het voorliggend plan.

In een bezwaar wordt gesteld dat door de afgravingen en de opstuwing van het water een eeuwenoud landschap (open polderlandschap met weilanden) zal verdwijnen en dat dit gemotiveerd wordt door te stellen dat een wetland met riet een hogere waarde zou hebben.

Om het verlies aan erfgoedwaarde te milderen voorziet het plan-MER als milderende maatregel het behoud van kleine landschapselementen: *"Het kappen van bomen en kleine landschapselementen dient in het kader van het detailontwerp voor de cluster Nete en Kleine Nete zoveel mogelijk vermeden te worden. Waar lokale alternatieven zijn, dienen deze benut te worden. Wanneer de natuurinrichting tot op projectniveau ontwikkeld wordt, is het van belang om voldoende aandacht te hebben voor het behouden en/of creëren van verbindingen door het inplannen/behouden van bv. kleine landschapselementen en bosfragmenten in en om de wetlands en GOG's (zonder het hypothekeren van de beoogde natuurdoelstellingen). Op die manier worden migratiebarrières voor vleermuizen tussen hun foerageer- en slaapplaatsen vermeden en kunnen de natuurelementen in het landschap dienen als verbindingselementen voor o.a. een aantal zoogdiersoorten."*

Het voorliggend gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voorziet, ter hoogte van de Polder van Lier, de bestemming natuurgebied.

De stedenbouwkundige voorschriften voor de bestemming natuurgebied en de daaraan gekoppelde bepalingen van het natuurdecreet inzake het (natuur)vergunningsplichtig zijn van het wijzigingen van vegetaties en landschapselementen garanderen in voldoende mate dat bij vergunningsaanvragen voor het wijzigen van bestaande vegetaties en kleine landschapselementen een concrete afweging gemaakt kan worden door de vergunningverlenende overheid om het behoud van bestaande waardevolle vegetaties of kleine landschapselementen waarbij het behoud van deze natuur- en landschapselementen waar nodig of nuttig gegarandeerd kan worden.

Het ruimtelijk uitvoeringsplan legt de concrete inrichting van deze natuurgebieden niet vast. Dit moet uitgewerkt en onderbouwd worden in de vergunningsaanvragen vanuit de initiatiefnemer die de natuurontwikkeling zal realiseren.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven derhalve geen aanleiding tot aanpassingen aan het voorliggend plan.

In een bezwaar wordt aangegeven dat bepaalde aspecten bij de opmaak van het plan-MER niet of onvoldoende aan bod zijn gekomen, zoals bijvoorbeeld analyses op radiologische parameters waaronder radium, een evaluatie van het ecotoxicologisch risico van de verontreinigde bodem rekening houdend met de wijzigende omstandigheden en de impact van de verontreiniging op het oppervlaktewater en de waterbodem tijdens en na de werken.

De effectbespreking in een plan-MER focust zich op de permanente (negatieve) effecten die het gevolg kunnen zijn van de uitvoering van een plan (exploitatiefase). De aanlegfase van een project die past binnen dit plan maakt enkel deel uit van het plan-MER als hieruit

ook permanent (aanzienlijke) negatieve effecten kunnen volgen die een maatregel vereisen op planniveau.

Voor de effectbeschrijving en -beoordeling werd in het plan-MER vertrokken van concept-inrichtingsplannen. De exacte inrichting van de gebieden zal pas gekend zijn nadat bijkomende onderzoeken in het kader van het technisch ontwerp zijn afgerond. Voor de effectbeoordeling op planniveau werd uitgegaan van een worst-case benadering, er werd m.a.w. nog geen rekening gehouden met allerlei maatregelen die bij de projectuitvoering kunnen genomen worden.

Waar er reeds inzicht of gegevens voorhanden waren omtrent de aanlegfase, werden deze gebruikt voor een eerste evaluatie van mogelijke negatieve effecten tijdens de aanlegfase, en dit in functie van het detecteren van aandachtspunten voor de projectfase. Vooral aspecten als grondverzet en het bijhorende transport zijn van die aard dat een eerste inschatting op planniveau nodig is. Niet alle effecten die volgen uit de aanlegfase komen bijgevolg aan bod in de plan-MER, gezien dit tijdelijke en/of lokale effecten betreffen.

In het plan-MER werd het beschrijven van de referentiesituatie gebaseerd op reeds beschikbare informatie. De mogelijke impact van het plan t.a.v. deze referentiesituatie werd op een kwalitatieve wijze uitgevoerd. Het knelpunt inzake de bestaande verontreiniging in de (water)bodem werd gesignaleerd.

Op het niveau van het ruimtelijk uitvoeringsplan worden de randvoorwaarden en het ruimtegebruik bepaald, maar wordt geen uitspraak gedaan over de concrete uitvoeringstechnieken en uitvoeringsmodaliteiten. Het onderzoeken en het eventueel saneren van een bodem is een verplichting die opgelegd wordt door de milieuwetgeving en de omgevingsvergunning is het geëigende instrument voor het opleggen van maatregelen en voorwaarden voor het saneren van de bodem en dus niet het ruimtelijk uitvoeringsplan.

Het plan kan, waar nodig, wel maatregelen bevatten om bepaalde werken toe te laten in functie van het realiseren van de bestemming en desgevallend sanering van de gronden, voor zover daarover reeds informatie beschikbaar zou zijn in de planfase. In de stedenbouwkundige voorschriften van artikel 1 'natuurgebied' is opgenomen dat *'Saneringswerken van vervuilde gronden zijn toegelaten'*. De maatregelen die betrekking hebben op de uitvoeringsmodaliteiten zullen in detail en concreet beoordeeld worden op basis van de concrete aanpak zoals zal blijken in de aanvraag tot het bekomen van een omgevingsvergunning. Deze aanvraag zal desgevallend ook vergezeld zijn van een project-MER waarin deze maatregelen verder gedetailleerd uitgewerkt worden en in de vergunning zelf zullen concrete randvoorwaarden voor de uitvoering worden vastgelegd, voor zover de maatregelen noodzakelijk blijken. Over de omgevingsvergunningen met de bijbehorende maatregelen zal ook publieke inspraak plaatsvinden en zullen de relevante instanties om advies worden gevraagd.

Dit bezwaar leidt niet tot aanpassing van het GRUP;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Artikel 1. Het bij dit besluit gevoegde gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Openruimtegebieden Beneden-Nete" wordt definitief vastgesteld.

De normatieve delen van dit gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zijn als bijlage bij dit besluit gevoegd:

1. bijlage I, het grafisch plan;
2. bijlage II, de stedenbouwkundige voorschriften;

De niet-normatieve delen van dit gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zijn als bijlage bij dit besluit gevoegd:

1. bijlage III, de toelichtingsnota;
2. Bijlage IV, het register met de percelen waar een bestemmingswijziging wordt doorgevoerd die aanleiding kan geven tot een planschadevergoeding, een planbatenheffing, een kapitaalschadecompensatie of een gebruikerscompensatie;
3. Bijlage V, de milieubeoordeling.

Artikel 2. De Vlaamse minister, bevoegd voor de ruimtelijke ordening, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw

Joke SCHAUVLIEGE

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.